

Poština plačana pri pošti
1315 Velike Lašče

TROBLA

GLASILO OBČINE VELIKE LAŠČE

Galerija Skedenj na Trubarjevi domačiji je postavila na ogled poetično-provokativna umetniška dela Marka Jakšeta, eno največjih imen slovenske umetniške krajine, dobitnika nagrade Prešernovega sklada 2015 in predstavnika Slovenije na Beneškem bienalu 2022.

TROBLA

NAVODILA ZA PISANJE PRISPEVKOV V OBČINSKO GLASILO TROBLA

Zaradi lažjega urejanja prosimo vse avtorje člankov, da pošiljajo ustrezno pripravljena besedila. Ta lahko dopolnijo tudi s fotografijami, ki so povezane z vsebino prispevka. Fotografije morajo biti primerne kakovosti: visoke ločljivosti in velikosti vsaj 1 MB. Fotografije pošljite ločeno od besedila, vsako v svoji priponki. Pri končni grafični obdelavi prispevka si uredništvo dovoljuje izbor primernih fotografij po strokovni oceni ter popravke besedila v skladu z zahtevami lektorja.

Prispevke pošljite na elektronski naslov **trobla@velike-lasce.si** do objavljenega roka za oddajo prispevkov v tekoči številki občinskega glasila.

Objavljeni članki ne izražajo uradnega stališča Občine Velike Lašče. Uredništvo si pridržuje pravico, da poslano gradivo preoblikuje v skladu s celostno podobo Troble.

Letnik 31, številka 5, 17. september 2025.

Izhaja sedemkrat letno; gospodinjstva v občini prejmejo glasilo brezplačno.

Naklada: 1.600 izvodov.

Izdajatelj: Občina Velike Lašče.

Odgovorni urednik: Luka Jakše.

Uredniški odbor: Dragica Heric, Nika Možek, Miha Andolšek in Nina Plot Fugina.

Lektoriranje: Jezični dohtarček, s. p. (razen že oblikovanih prispevkov).

Prelom: Špela Andolšek, s. p.

Slika na naslovnici: Marko Jakše, Brez naslova, foto: Nik Hren

Tisk: Luart, d. o. o.

Naslov uredništva: Trobla, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče.

Tel.: 01 781 03 70

E-pošta: trobla@velike-lasce.si.

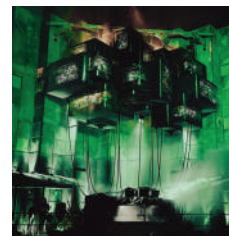
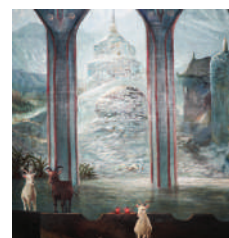
Prispevke za Troblo lahko oddate tudi v nabiralnik, ki se nahaja v hodniku pritličja občinske stavbe.

Naslednja Trobla izide 29. oktobra 2025; prispevke je treba oddati do 15. oktobra 2025.

ISSN 2536-4022

KAZALO

Uvodnik	3
• Hvaležni za poletje, pripravljene na nove izzive	
Občinske strani	4
• Dnevno varstveni center za starejše na Karlovcih	4
• Prepoved odvajanje meteorne vode na javno cesto	5
• Ponovni javni razpis za dodelitev namenskega najemnega stanovanja mladim	6
Kolumna	7
• Uvidi na tujih tleh	
Kmetijstvo	8
• Selitev klavnice še ne bo tako kmalu	
Intervju	10
• župnik Luka Demšar	
Iz velikolaškega okraja	14
• "Mrmmjav, daj še meni mal'. Kaj ti bom dal, saj bo še za mene premal!"	
Najini recepti	17
Kultura	18
• Odprtje razstave Marka Jakšeta v Galeriji Skedenj na Trubarjevi domačiji	18
• Poletna likovna šola z akademskim slikarjem Veljkom Tomanom	20
• Poletna muzejska noč na Trubarjevi domačiji	22
• 27. Revija pevskih zborov in vokalnih skupin	27
Berem, bereš, beremo	28
Gledališki abonma 2025/2026	30
Vrtec in šola	30
• Pozdravljeni prvošolci	31
• Zaključili smo s Poletnim počitniškim varstvom 2025	33
• Velikolaški šahisti blesteli tudi med počitnicami	34
Društva in dogodki	34
• Glastonbury 2025, festival vseh festivalov skozi velikolaške oči	37
• Pešci žrtve prometnih nezgod	41
• Predstavitve knjige Peter Opeka, ostani z nami	42
• Popotovanje od Velikih Lašč do Kopra ... in nazaj	43
• Medvedvi v objemu Karpatov	45
• Prenova tribun na športnem igrišču v Dvorski vasi	46
• Upokojenski kotiček	48
• Humanitarna medicinska odprava v vas Majiwa, v Keniji	

Hvaležni za poletje, pripravljeni na nove izzive

FOTO: BOŠTJAN PODLOGAR

Za nami je poletje, polno živahnih trenutkov, oddiha in novih doživetij. Verjamem, da ste ga preživeli aktivno – nekateri v krogu družine v mirnem domačem okolju, drugi na potovanjih, izletih ali pa tako kot večina naših kmetovalcev, na poljih. Poletje je čas, ko si večkrat dovolimo zadihati nekoliko počasneje, ko najdemo trenutke za smeh, druženja, raziskovanja in brezskrbnost, ki jo čez leto pogosto pogrešamo. To so dragoceni trenutki, ko si napolnimo baterije pred jesenjo, ko bodo dnevi krajši, ko se narava oblači v svoje najlepše barve in nas s tem opozarja, da se pestro poletno življenje vrača v ustaljeni ritem.

Najprej se želim iskreno zahvaliti vsem, ki ste na kakršen koli način pomagali pri organizaciji počitniškega varstva otrok. Občina Velike Lašče ga je tudi letos pripravila v sodelovanju z Javnim zavodom Trubarjevi kraji; pri tem so s svojo pomočjo, prostovoljnostjo in podporo sodelovali mnogi, ki jim gre prav posebna zahvala. Brez skupne volje in povezovanja bi takšni projekti težje zaživeli, zato je toliko lepše videti, da so otroci počitnice preživljali v prijetnem in ustvarjalnem okolju.

Gradbena dela v OŠ Velike Lašče in njeni okolici potekajo skladno z načrti. Ob tem se zahvaljujem vsem za razumevanje in potrpežljivost – tako otrokom in staršem kot tudi zaposlenim, ki se vsakodnevno prilagajate razmeram. Še posebej pa me veseli, da bomo z mesecem oktobrom ponovno odprli šolsko telovadnico. Ta je bila v zadnjih mesecih deležna temeljite prenove: zamenjali

smo vsa svetila, poskrbeli za nova senčila na oknih in obnovili parket, za katerega smo preko razpisa Fundacije za šport pridobili delež sofinanciranja. Tako bo prostor pripravljen, da ponovno postane središče športnega in družabnega življenja.

Zaključena je tudi gradnja novega vodovodnega odseka, ki poteka od Male Slevice preko Dvorske vasi in Podkraja do Prilesja. Posebej nas veseli, da smo za ta namen pridobili lep delež nepovratnih sredstev, ki bodo na račun občine nakazana do konca leta. Hkrati z Občino Kočevje sodelujemo pri skupnem javnem naročilu za postavitve sončnih elektrarn, za katere smo prav tako uspeli na razpisu za sofinanciranje. Če bo šlo vse po načrtih, bodo dela zaključena do konca novembra, kar pomeni še en pomemben korak k trajnostnemu razvoju in energetski samooskrbi.

Po številnih zapletih smo vendarle začeli tudi z deli za Dnevno varstveni center na Karlovici. Ta naložba je za našo skupnost izjemno pomembna, saj bo omogočila dodatno kakovostno oskrbo starejših občanov. Nadejamo se, da bomo prve uporabnike lahko sprejeli že februarja prihodnje leto. Poleg tega smo uspešno oddali v najem staro šolo na Turjaku – več o tem boste lahko prebrali v naslednji številki Troble.

Po občini trenutno potekajo številna asfalterna dela, za katera smo v proračunu namenili največ sredstev doslej. Poleg dveh večjih projektov, ki jih pripravljamo na področju preskrbe s pitno vodo, je v pripravi tudi celovita prenova

igrišča na Turjaku, ki ga imamo namen prijavit na razpis za sofinanciranje, ki ga na začetku prihodnjega leta pripravlja Ministrstvo za gospodarstvo turizem in šport. V fazi projektiranja je tudi celovita prenova okolice Trubarjeve domačije na Rašici, del sredstev za ta projekt pričakujemo iz razpisa LAS. Veliko naših aktivnosti je pogojenih s finančno omejenostjo občinskega proračuna, zato aktivno spremljamo vse aktualne razpise, da bi lahko izvedli čim več projektov.

Do konca meseca septembra sta aktualna še oba razpisa iz občinskega proračuna za pospeševanje razvoja malega gospodarstva ter za ohranjanje in spodbujanje kmetijstva in podeželja. Do 6. oktobra pa imate dijaki in študentje čas, da se prijavite na razpis za dodelitev štipendij za deficitarne poklice ter za nadarjene dijake in študente, ki jih podeljuje Občina Velike Lašče.

Vsem, ki ste in še boste sedli v šolske klopi, želim, da bo novo šolsko leto polno znanja, novih izzivov, prijateljstva in prijetnih trenutkov. Naj bo letošnje leto uspešno, zanimivo in zabavno ter polno lepih doživetij.

Poseben pozdrav namenjam prvošolkam in prvošolcem, ki ste letos prvič prestopili šolski prag – naj bo ta korak začetek čudovite poti, polne odkritij, veselja in poguma. Vsem skupaj pa želim, da bi bila vaša šolska pot vedno varna in srečna.

Župan Matjaž Hočevar

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Matjaž Hočevar', written over a white background.

Dnevno varstveni center za starejše na Karlovinci

NIKA PEROVŠEK, OBČINSKA UPRAVA FOTO: **NIKA PEROVŠEK**

Župan Matjaž Hočevar in direktor podjetja Gib gradnje d.o.o. Gašper Ploj sta septembra 2025 podpisala gradbeno pogodbo za preureditev prostorov vrtca in zunanje ureditve v Dnevno varstveni center za starejše na Karlovinci. Vrednost pogodbenih del za gradbeno obrtniška in inženirska dela znaša 181.847,62 EUR z DDV.

Dela bodo obsegala preureditev dveh igralnic, garderobe in sanitarije v nov dnevno varstveni center za starejše. Za spremenjeno dejavnost bodo urejeni novi prostori: razdelilna učna kuhinja z jedilnico, soba za počitek, kopalnica in kopalnica za invalide ter garderoba. Izvedena bo celostna prenova dela stavbe, s prenovo strojnih in elektro inštalacij ter zunanja ureditev. Ureditev okolice obsega predvsem izvedbo sprehajalnih poti, prostora za počitek ter medgeneracijsko druženje. Obstoječe igrišče bo novo asfaltirano ter opremljeno s klopmi, koši in žično ograjo.

Izvajalec bo z deli pričel v najkrajšem možnem času. Dokončanje gradbeno obrtniških in inženirskih del je predvideno do konca decembra 2025. Sledila bo dobava in montaža notranje opreme.

Pričakujemo, da bo Dnevni center za starejše sprejel prve obiskovalce februarja 2026.

Pomembno obvestilo – prometni režim v okolici šole v Velikih Laščah

ROMAN VIRŠEK, OBČINSKA UPRAVA

Spoštovani starši in obiskovalci šole, kot ste nedvomno že opazili, je v Osnovni šoli Velike Lašče in njeni neposredni okolici vzpostavljeno večje gradbišče, zaradi katerega bo prometni režim na tem območju nekoliko prilagojen. V želji, da zagotovimo večjo varnost otrok in preprečimo prometne zastoje, bo promet na cestah v okolici šole potekal enosmerno. Takšna ureditev je bila sicer neformalno vzpostavljena že do sedaj, vendar se ni dosledno uporabljala in nadzirala.

Zakaj ta ukrep?

- Zagotovitev varnosti otrok in drugih udeležencev ter večje preglednosti.
- Lažji dostop šolskih avtobusov in kombijev.
- Izboljšana pretočnost in manj zastojev v času prihodov ter odhodov učencev.

Priporočila za starše:

- Pri dovozu otrok v šolo dosledno upoštevajte enosmerno ureditev.
- Za krajše razdalje priporočamo prihod v šolo peš.

- Bodite strpni in dosledno spoštujte prometno signalizacijo.

Zahvaljujemo se za razumevanje in sodelovanje. Le skupaj lahko poskrbimo, da bo šolska pot v času gradnje čim bolj varna in urejena.

Obvestilo: prepoved odvajanja meteorne vode na javno cesto

SKUPNA OBČINSKA UPRAVA OBČIN RIBNICA,
LOŠKI POTOK, SODRAŽICA IN VELIKE LAŠČE

MARIJA AJDIČ FRANCELJ

V zadnjem času beležimo veliko poškodovanih in onesnaženih javnih cest z nanosom blata in peska, še posebej z neurejenih dvorišč. Na terenu se namreč ugotavlja, da so ob cestah različni objekti (stanovanjski objekti in njihova dvorišča, garaže, lope ...), ki nimajo ustrezno urejenega sistema odvajanja meteorne vode in padavinske vode s strehe, ki se zato posledično stekajo na cesto, v muldo oziroma bankino. Nanos blata in peska močno vpliva na varnost prometa po javni cesti in hkrati ovira promet ter povzroča poškodovanje občinskih cest. Prav tako tudi meteorna in padavinska voda, ki teče na javno cesto, predstavlja oviro v prometu, saj lahko povzroči, da je javna cesta na tem delu bolj spolzka, kar lahko privede do prometne nesreče.

Ob tem opozarjamo, da je skladno z veljavno zakonodajo na cestno zemljišče javne ceste prepovedano odvajati meteorne vode, odplake in druge tekočine.

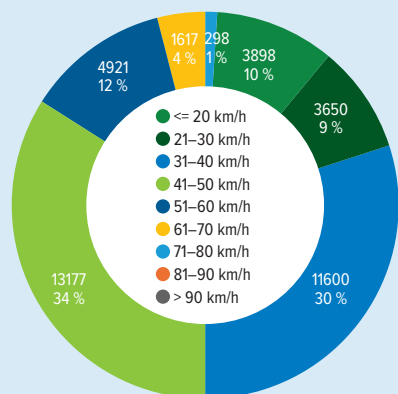
S tem opozorilom občane obveščamo, da bomo v naslednji mesecih izvajali poostren inšpekcijski nadzor nad varstvom oziroma ogrožanjem občinskih cest ter javnih poti in prometa na njih, predvsem nad odvajanjem meteorne vode, odplak in drugih tekočin. V primeru nespoštovanja predpisov bo občinska inšpekcija ukrepala v skladu s pooblastili.

Analiza podatkov s preventivne radarske table ob lokalni cesti Rašica – Rob

OBČINSKA UPRAVA

Od začetka maja 2025 do začetka avgusta 2025 je bil merilec hitrosti postavljen ob lokalni cesti Rašica – Rob, natančneje v naselju Rob pred podružnično šolo. Omejitev hitrosti je bila v času meritev določena na 50 km/h. Sedaj je na tem delu omejitev 40 km/h. Analizirani podatki so pokazali, da je bila povprečna izmerjena hitrost **40 km/h**.

Realna vozna hitrost V85 (hitrost, ki jo ne preseže 85 % vseh vozil) je znašala 52 km/h. Omejitev hitrosti je na tem delu je tokrat kršilo le dobrih 17 % vseh vozil.

Z začetkom novega šolskega leta se v prometu vsakodnevno gibljejo naši najmlajši – polni radovednosti, a še brez pravega občutka za nevarnost. V okolici šol in vrtcev se ne vozimo le mimo stavb, temveč mimo otroških sanj, prihodnosti in neprecenljivih življenj. Tam, kjer stopajo naši najmlajši, naj bodo naši koraki – tudi za volanom – počasni, preiščeni in polni spoštovanja. Umirjena vožnja ni le prometno pravilo, temveč izraz plemenitosti, sočutja in globoke odgovornosti. Ko upočasnimo, pokažemo, da nam je mar – za varnost, za življenje, za skupnost. Vsak od nas je varuh poti, po kateri otroci hodijo v svet. Varna cesta je skupna odgovornost. Vozimo torej spoštljivo – za vse generacije!

Nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč

V mesecu septembru ste zavezanci prejeli odločbo o plačilu nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč v letu 2025. Občina je letos v skladu z veljavno zakonodajo in občinskim odlokom vzpostavila tudi evidenco nezazidanih stavbnih zemljišč. Nezazidana stavbna zemljišča bodo zaračunana tudi vsem lastnikom novogradenj, ki objekte še gradijo in objekti še niso evidentirani oz. vpisani v kataster stavb.

Za stanovanjske objekte (zazidana stavbna zemljišča) je na zahtevo lastnika možno uveljavljati 5-letno oprostitev plačila nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, ki začne teči z dnem prijave stalnega bivališča v objektu oziroma dnem popolnosti vloge. Oprostitev je možno uveljavljati za nove objekte, za katere je bil plačan komunalni prispevek.

Občinski razpisi – opomnik

Rok za oddajo vlog na Javni razpis za dodelitev finančnih sredstev iz občinskega proračuna za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Velike Lašče v letu 2025 je **30. 9. 2025**.

Rok za oddajo vlog na Javni razpis za dodelitev finančnih sredstev iz občinskega proračuna za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v občini Velike Lašče v letu 2025 je **30. 9. 2025**.

Vse potrebne informacije o obeh razpisih dobite na občini Velike Lašče (Jerica Tomšič Lušin, tel. 01/7810-369, jerica.tomsic-lusin@velike-lasce.si).

Ponovni javni razpis za dodelitev namenskega najemnega stanovanja mladim

Občina Velike Lašče je na spletni strani občine ponovno objavila Javni razpis za dodelitev namenskega najemnega stanovanja mladim. **Stanovanje je namenjeno mladim družinam ali mladim parom.** Prosilec mora biti star od 18 do 34 let (v letu razpisa še ne bo dopolnil 35 let), z rednim dohodkom, državljan RS, s stalnim bivališčem v občini Velike Lašče in da ima minimalno 6 let stalnega bivanja v občini Velike Lašče. Prosilec in ožji družinski člani, ki skupaj z njim kandidirajo na javnem razpisu, ne smejo presegati dohodkovnega in premoženjskega cenzusa, ki je predpisan za udeležence po veljavnem pravilniku, ki ureja dodeljevanje neprofitnih stanovanj v najem.

Najemna pogodba bo sklenjena za dobo 5 let. Najemno razmerje se lahko po preteku 5 let na prošnjo najemnika, ki ni presegel 35 let starosti, podaljša, vendar za največ 3 leta, pri čemer se namenska najemnina spremeni v tržno najemnino.

Neprofitna najemnina (brez stroškov) bo znašala 264,77 EUR mesečno in se bo enkrat letno usklajevala v skladu z vrednostjo točke za določitev vrednosti stanovanja glede na letno rast življenjskih potrebščin.

Kot namensko stanovanje, namenjeno mladim, se bo na podlagi razpisa oddalo v najem neopremljeno stanovanje na naslovu Šolska ulica 3, Velike Lašče, v izmeri 68,5 m² (62,3 m² uporabne površine).

Vse potrebne informacije dobite na Občini Velike Lašče (Jerica Tomšič Lušin, tel. 01/781-03-69, jerica.tomsic-lusin@velike-lasce.si).

Objavljena sta Javna razpisa za podelitev štipendij v občini Velike Lašče

Občina Velike Lašče je objavila:

- Javni razpis za dodelitev štipendij za deficitarne poklice v občini Velike Lašče za šolsko leto 2025/2026 in
- Javni razpis za dodelitev štipendij nadarjenim dijakom in študentom v občini Velike Lašče za šolsko/študijsko leto 2025/2026.

Rok za prijavo na oba razpisa je 6. 10. 2025.

Uvidi na tujih tleh

MARKO GRUDEN FOTO: FREEPIK

Pravijo, da se na potovanjih lahko precej naučiš tudi o sebi. Še sreča, da živim v času, ko so potovanja bolj dostopna. In tako bom, če gre vse po sreči, do svojega 30. rojstnega dne obiskal vsaj 30 različnih držav. To poletje me je pot zanesla v Armenijo. Minilo je sedem let, odkar sem svojemu prijatelju iz študijske izmenjave obljubil, da ga obiščem. In Armenija se je izkazala za čudovito deželo. A pustimo potopis za kakšno drugo rubriko.

En dan sem se odpravil na jug države do starodavnega samostana Tatev, ki je tam že več kot tisoč let. Na poti do tja sem se na prednjem sedežu kombija znašel v situaciji, ki je v meni vzbudila občutek krivde. Jaz s sončnimi očali in kapo s senčnikom na izletu, pred mano pa na vojaškem kombiju s cerado 20 mojih armenski vrstnikov v polni bojni opremi. Njim ni dan privilegij miru. Pred nedavnim so v vojni z Azerbajdžanom izgubili Nagorno-Karabakh, sosedje pa menda še niso izgubili apetita.

Prav v dneh pred tem pa je predsednik naše vlade z neverjetno lahkotnostjo v domačo in mednarodno javnost vrgel idejo o referendumu o izstopu iz Nata. Ko vsi okrog nas obrambo postavljajo za novo prioriteto, bi se mi pogovarjali o izstopu iz najmočnejšega zavezništva. Armenci so se prisiljeni braniti sami. Nji-

hovi fantje morajo dve leti »služiti vojsko« – pomislil sem, kateri dve leti svojega dosedanega življenja bi bil pripravljen žrtvovati? Na srečo je ideja naletela na odpor tako stroke kot tudi javnosti. Nikjer ne bomo bolj varni, nikjer ne bo to ceneje.

Čeprav je armenska zgodovina nekoliko daljša in bogatejša od naše, pa obstaja nekaj vzporednic. Tudi oni so bili ukleščeni med različne (močnejše) države – od perzijskega in rimskega cesarstva do otomanskega in ruskega imperija. Kot narod so se ohranili zaradi svojega jezika, kulture in lastne identitete. Podobno kot zase pravimo mi. Pisavo, ki jo uporabljajo še danes, so dobili že v 5. stoletju. Mi svoje pisane zaklade hranimo v NUK-u, pri njih pa jih najdete v Matenadaranu. Kot Brižinski spomeniki ali Trubarjev Katekizem so tudi njihova najstarejša dela povezana s krščansko vero, ki jo je Armenija leta 301 kot prva sprejela za državno vero. Kljub vsem veličastnim pokrajinam te dežele pa je le ena gora sveta – Ararat. Na njej naj bi po vesoljnem potopu pristala Noetova barka. Na to goro gledajo z veliko žalostjo, saj je ostala za turško mejo.

In ko pridemo do sosednje države – Turčije – se nam razkrije še en del Armenske identitete. Boleč spomin na Armenski genocid, ki ga Turčija še danes ne priznava. V času prve svetovne vojne so Turki sistematično pobili 1,5 milijona

Armencev, ki so živeli na območju Otomanskega cesarstva. Tisti, ki jim je uspelo, so pobegnili in se razselili po svetu. Danes v Armeniji živijo 3 milijoni, zunaj pa 7 milijonov Armencev, ki predstavljajo eno močnejših diaspor na svetu.

Prestolnice Erevan ne morete zapustiti, ne da bi obiskali muzej genocida, ki je resnično pretresljiv. Med obiskom pa se mi je porajalo podobno vprašanje kot nekoč prej v Auschwitzu – kje je muzej naši zgodovinski tragediji? Kje se lahko sprehodimo čez boleče dogodke naše zgodovine prejšnjega stoletja in se zamislimo? Ko se proti koncu muzeja genocida vzpenjate po stopnicah, je tam v treh jezikih strašljiv citat Adolfa Hitlerja iz leta 1939: »Kdo se danes še spominja uničenja Armencev?«. V eni izmed naslednjih sob so opisani tudi nekateri drugi genocidi, kot je tisti v Srebrenici. In za to gre – da se ne bi ponovilo. Da ne bi ponovili. Mogoče pa nas bo na to nekoč opozarjal tudi »naš muzej«.

Ko se po stopnicah povzpneš iz muzeja, te spet obsije sonce. Pred sabo imaš čudovit dan in čudovito deželo, ki ti ob raziskovanju ponuja male uvide tudi v domačo realnost. Sam sem si kriv – kaj pa nisem šel za en teden na plažo. O uvidih, ki smo jih ob mrzlem pivu delili z drugimi popotniki s celega sveta, pa morda v kakšni od naslednjih kolumn!

Selitve klavnice še ne bo tako kmalu

DRAGICA HERIC FOTO: ARHIV KZ VELIKE LAŠČE

Središče kraja je običajno osrednji del naselja, katerega središče je trg ali osrednji prostor za pridelitve, okrog njega pa osrednje zgradbe, kot so cerkev, občinska zgradba, kulturni dom, gostilna, stanovanjski blok ali zasebne hiše ... V Velikih Laščah pa je v samem središču že desetletja še zgradba in dejavnost v njej, ki je pogosto deležna kritike – to je klavnica Kmetijske zadruge Velike Lašče. Ne le zaradi bližine šole, glavne ceste, s katere je dovoz in odvoz z dvorišča klavnice otežen; nemalokrat naj bi se z dvorišč in iz prostorov klavnice slišalo glasno oglašanje živali, kar je razlog pripomb, pritožb in dolgoletnih želja, da se klavnica končno umakne iz središča kraja na bolj primerno lokacijo.

Vsi vprašani se strinjajo, da klavnica ni na primerni lokaciji in si želijo, da se čimprej preseli na novo lokacijo ven iz mesta v industrijsko cono Turjak. Po drugi strani pa je res, da klavnica zadostuje vsem zahtevam registracije in opravljanja dejavnosti, nad katero bdi Uprava za varno hrano veterinarstvo in

varstvo rastlin (UVHVVR). Direktor KZ Velike Lašče Jošt Perovšek pravi, da se v zadrugi zavedajo, da klavnica v središču kraja ni na najbolj primerni lokaciji in da so vse njihove aktivnosti usmerjene v čim hitrejšo pridobivanje gradbenega dovoljenja in vseh soglasij, da se klavnica preseli na novo predvideno lokacijo. A zaenkrat, kot že desetletja, je klavnica tam, kjer je, in lahko z določenimi ukrepi pomagajo, da je dejavnost čim manj moteča za krajanje in druge mimoidoče. Klavnica je registrirana in deluje po vseh zakonodajnih zahtevah. Predvsem pa poleg zakola za lastne potrebe opravlja storitve za rejce, ki so člani zadruge, in za številne druge, tudi iz širše okolice. Klavnica je daleč naokrog edina, zato storitve klanja koristijo rejci in lastniki živali od Ljubljane, Grosuplja in Blok do Kočevja. Klavnica v povprečju zakolje do 2.000 govedov na leto: zmogljivost zakola klavnice je 25 živali na dan.

Klavnica KZ Velike Lašče obratuje od ponedeljka do petka od 6. do 14. ure. 80 % zakolov klavnica opravi kot storitev

za fizične in pravne osebe, 20 % zakolov za potrebe zadruge oziroma za prodajo mesa v lastnih mesnicah. V glavnem klavnica opravlja zakole govedov in nekaj kopitarjev. Živali pripeljejo v klavnico rejci sami ali zunanji prevoznik, in sicer po dogovoru z vodjem klavnice, pove direktor Jošt Perovšek. Živali so tako pripeljane v klavnico vsako jutro pred šesto uro in tudi kasneje z namenom, da so zaklane isti dan oziroma čim hitreje. Vodja klavnice, ki koordinira število zaklanih živali na dan, se za dostavo živali dogovori z zunanjim prevoznikom ali z rejci po telefonu, preko e-maila ali se le-ti osebno oglašijo v klavnici. Izjemoma, če je za zakol predvidenih več živali ali je rejec precej oddaljen od klavnice, se žival dostavi v klavnico zvečer, dan pred zakolom. V tem primeru, pojasni Jošt Perovšek, je žival v za to urejenem prostoru, kjer čaka na zakol in je zanjo tudi ustrezno poskrbljeno. Klavnica ima, kot to določajo pravila registracije, ustrezen prostor, stajo, kjer ima na voljo čisto vodo in v primerih daljšega zadrževanja (več kot 12 ur) tudi krmo.

V klavnici je pri zakolu stalno prisoten veterinarski inšpektor

»Klavnica ustreza vsem predpisom za registracijo obrata; poleg tega imamo stalni nadzor in stalno prisotnost veterinarskega inšpektorja,« pojasni Perovšek in nadaljuje, da v zadrugi nenehno skrbijo za redno vzdrževanje in obnovo klavnice. Tako so letos junija in julija obnovili epoksi tlake, opravili sanacijo sten, izolacijo in še nekaj drugih malenkosti v prostorih klavnice. Ograja okrog klavnice je dobila novo podobo, ki je prijaznejša za okolico in sosede.

Na UVHVVR so nam povedali, da je klavnica Velike Lašče registrirana kot klavnica za zakol domačih parkljarjev in kopitarjev in izpolnjuje vse zahteve veterinarske zakonodaje. Prav tako ima klavnica certifikat za ekološko klanje. Povedali so še, da se določbe veterinarske zakonodaje ne nanašajo na lokacijo določenega obrata. Lokacija obrata oziroma njegova umestitev v prostor je stvar občinskih prostorskih načrtov. V skladu s pravili je treba žival ob prihodu v klavnico nemudoma razložiti s prevoznega sredstva in zaklati brez nepotrebnega odlašanja. Če živali ni mogoče zaklati takoj ali če morajo živali zaradi razlogov dobrega počutja pred zakolom počivati, se jih namesti v hleve. Uradni veterinar v klavnici preveri skladnost s pravili v zvezi z zaščito živali med prevozom in v času zakola. Pregledi živali pred zakolom (ante mortem) in pregled po zakolu (post mortem) sta bistvena za preverjanje izpolnjevanja zahtev glede zdravja ljudi ter zdravja in dobrobiti živali. V klavnicah uradni veterinar opravi ante mortem pregled (zdravje in dobrobit živali) v 24 urah od prihoda živali v klavnico in

manj kot 24 ur pred zakolom. Post mortem pregled se opravi takoj po zakolu.

Zakol živali se lahko opravi samo po predhodnem omamljanju živali. Pri tem mora biti časovni interval med fiksacijo in omamljanjem živali čim krajši (da se preprečita nepotreben stres in nelagodje živali). Po omamljanju sledi čimprejšnji postopek zakola oziroma izkrvavitve živali.

Klavnice morajo imeti ustrezne higienske hlevske objekte ali staje, če podnebje to omogoča, ki se lahko čistijo in razkužujejo. Živali, ki po prihodu v klavnico niso zaklane takoj, morajo imeti ves čas na voljo pitno vodo. Sistem za oskrbo z vodo v ogradah mora biti zasnovan, zgrajen in vzdrževan tako, da živalim stalno omogoča dostop do čiste vode brez nevarnosti poškodb ali omejevanja njihovega gibanja. Če živali niso zaklane v roku 12 ur po prihodu, jih je treba nahraniti in jim nato v ustreznih časovnih presledkih zagotoviti zmerne količine hrane. V takih primerih je treba

zagotoviti tudi ustrezno količino stelje ali enakovrednega materiala, ki omogoča raven udobja, primerno vrsti in številu živali. Ta material mora zagotavljati učinkovito odvajanje ali primerno absorpcijo urina in blata.

Začasni prostor mora biti dovolj prostoren, da živali lahko vstanejo, ležijo in se obračajo. Vendar pa to ne velja za posamezno nameščeno govedo. Ograda mora imeti vidno oznako, ki označuje datum in uro prihoda ter največje število živali, ki jih je dovoljeno namestiti.

V UVHVVR še pravijo, da je v njihovi pristojnosti nadzor nad spoštovanjem veterinarskih predpisov, medtem ko zgolj oglašanje živali običajno ni posledica mučenja, prepovedanih ravnanj oziroma samo po sebi brez utemeljene suma kršitev predpisov ni razlog za uvedbo inšpekcijskega postopka. Če pa nekdo domneva ali celo prepozna, da je moteče oglašanje živali posledica prepovedanih ravnanj, je to treba nemudoma prijaviti inšpekciji UVHVVR.

Če je moteče oglašanje živali – ki ni posledica prepovedanih ravnanj – pogosto in zelo moteče v nočnem času (med 22.00 in 06.00 uro), to lahko predstavlja kršenje javnega reda in miru, nadzor pa je v pristojnosti policije. Če je moteče oglašanje živali – ki ni posledica prepovedanih ravnanj – pogosto in zelo glasno, gre lahko tudi za motenje poseti, ki pa je stvar civilnopравnih razmerij med sosedi.

UVHVVR je s strani krajanov Velikih Lašč v letu 2024 prejela eno prijavo. Pri obravnavi prijave niso bile ugotovljene kršitve zakonodaje s področja zaščite živali.

A photograph of a man in white clerical vestments, including a white cassock and a white stole with gold embroidery. He is holding an open red book, likely a missal or breviary, and looking slightly to his right. The background is a plain, light-colored wall.

Intervju:
Luka Demšar

**Župniji
Velike
Lašče in
Rob imata
novega
župnika**

Kot pravi, morajo biti župniki vedno pripravljene na selitev in službovanje v novem okolju. Prvi vtisi v Velikih Laščah obetajo simbiozo ne samo na duhovnem, temveč tudi širšem družbenem udejstvovanju, predvsem na glasbenem in športnem področju.

LIDIJA ČOP FOTO: OSEBNI ARHIV

Župnik Luka Demšar je ... mogoče najprej nekaj uvodnih besed o tem, kdo ste.

Sem Luka Demšar, doma iz župnije Ribno pri Bledu. Nadškof Anton Stres me je leta 2011 v ljubljanski stolnici posvetil v duhovnika. Z letošnjim avgustom pa me je nadškof Stanislav Zore poslal v župniji Velike Lašče in Rob.

Kako ste preživljali vaše otroštvo in mladost?

Otroštvo in mladost sem preživljal s starši in bratom. Ob delu na manjši kmetiji sta starša hodila še v službo. Skupaj smo radi zahajali v hribe in na razna romanja.

Kdaj je prišlo do odločitve, da ste poklicani za duhovniški poklic? Kako so novico sprejeli domači, prijatelji ...?

Klic v duhovništvo sem začutil bolj jasno prav na dan prejema zakramenta svete birme. Prej sem od 3. razreda osnovne šole že redno ministriral, okrog svete birme pa sem začel v cerkev zahajati vsak dan. V tem času se je klic bolj in bolj krepil, tako da sem lahko po gimnaziji in maturi že zaprosil za sprejem v bogoslovje, kjer nas je bilo pred dvajsetimi leti za dve škofiji še okrog 60, danes za celo Slovenijo približno 20. Starši so odločitev sprejeli dobro in tudi okolica je že nekoliko slutila, da bi se lahko odločil tudi za to življenjsko pot, saj sem se udejeval tudi kot animator in voditelj ljudskega petja v župniji.

Katero je vaše novomašno geslo in zakaj ste ga izbrali?

Novomašno geslo V Gospoda zaupam, sem si izposodil pri svetniškem kandidatu nadškofu Antonu Vovku, ki je ravno tako izbral te besede. Pomenijo mi, da moramo vselej zaupati Gospodu, ki vodi naše poti, čeprav gre

Od otroštva mi je ostala hoja v hribe, igranje citer, zadnja leta pa poprimem tudi za diatonično harmoniko in naberem kakšen kilometer na cestnem in gorskem kolesu.

življenje dostikrat mimo naših pričakovanj in želja.

V letu, ko ste bili posvečeni v duhovnika, je verjetno slovenska Cerkev imela kar nekajkrat večje število novomašnikov v primerjavi z letos, ko sta samo dva. Kaj so po vašem mnenju glavni vzroki?

Težko je najti natančnejše razloge, a zdi se, da je število poklicev izraz splošne vernosti in odprtosti za vero v naši domovini. Dostikrat še uporabljamo izraz, da smo Slovenci Marijin narod, pa je res še tako? Hvala Bogu je kar nekaj vernih Slovencev, ki še živijo to geslo, a odstotek je žal vedno manjši. Hrvaška je denimo samo dvakrat večja od nas, a je imela letos 25 novomašnikov. Zdi se mi, da hrvaški narod veliko moli. Pri nas pa tisti, ki molijo, mislijo, da morajo moliti še več. Morda Bog želi, da bi začeli moliti tudi tisti, ki še ne molijo. Gotovo pa je, da se poklic rodi v družini in moramo moliti za dobre družine.

Ali ste rad duhovnik? Kdo je vam v največji zgled, vzor?

Rad sem duhovnik in se trudim, da sledim kakšnemu zgledu dobrih duhovnikov. Tu so duhovniki, ki sem jih spoznal na dosedanji življenjski poti, spovedniki, duhovni voditelji, od svetnikov pa sta mi poseben zgled sv. Arški župnik Janez Marija Vianey in Jožefmarija Escriva, ki nas uči posvečevati naš vsakdan, kjerkoli smo in delujemo znotraj naših običajnih opravil.

V katerih župnijah ste doslej delovali?

Do sedaj so me škofje poslali v župnije Ljubljana Koseze (diakonsko leto), Ljubljana Šentvid in Vrhnika ter Zaplana (kaplanska leta), Kamnik in Tunjice (11 let župnikovanja) in sedaj sem pri vas.

Katera je bila vaša prva misel, ko ste izvedeli, da odhajate v Velike Lašče?

Da prihajam med dobre in odprte ljudi, kakor vas je rad opisal moj predhodnik Andrej Ojstrež. Hkrati mi je v izziv spoznati še kakšno drugo slovensko pokrajino poleg gorenjske in notranjske. Duhovniki smo pripravljene, da škof v katerem koli trenutku lahko sporoči željo, da bi delo nadaljevali drugje. Tako smo kar nekoliko pripravljene na selitve, ki seveda niso lahke.

Kakšni so bili prvi vtisi ob prihodu v novo župnijo?

Ena prvih večjih pastoralnih nalog je bil oratorijski teden z mladino in otroci. Občutek sem imel, kot da smo skupaj že 10 let. Ni bilo nobenih ovir, ki bi jih bilo treba premostiti, in se šele počasi privajati na nov kraj. Sem kar »padel« v dogajanje. Številna srečanja ob poletnih žegnanjih, izlet s pevci ob Kolpo. Bogu hvala.

Za vami je šele en mesec na novem »delovnem mestu«. Nam lahko zaupate, ali imate že kakšne načrte o tem, kar bi radi spremenili, uvedli, opustili ...

Na začetku bi se rad držal dobrega in preizkušenega navodila: Opazuj! Morda kdo misli, da bi novi župnik moral kakšno stvar preobrniti takoj ali pa se ne bo nič poznalo. Pa žal ni tako. Župnije so si med seboj različne, imajo svoj ritem in temu želim slediti. Sčasoma pa dodati kakšen svoj kamenček v mozaik. Cerkev dela na dolgi rok.

Novomašno geslo *V Gospoda zaupam*, sem si izposodil pri svetniškem kandidatu nadškofu Antonu Vovku, ki je ravno tako izbral te besede.

Zdi se mi, da hrvaški narod veliko moli. Pri nas pa tisti, ki molijo, mislijo, da morajo moliti še več. Morda Bog želi, da bi začeli moliti tudi tisti, ki še ne molijo.

Kateri so po vašem mnenju trenutno največji izzivi Cerkve?

Največji izziv Cerkve ni v spremembi strukture, ampak povabiti vernike, da bi spet molili in našli osebni stik z Bogom. Takrat bo tudi vsak posameznik odkril, kaj lahko on naredi tam, kjer je, konkretno v svoji župniji. Obenem pa, da v poslušanju drug drugega združujemo ideje in jih preverjamo, katere so tiste, ki bodo zares služile širši skupnosti in ne le interesu mene kot posameznika. Morda je kar »bolezen« našega časa, da si tako zelo želimo vedno novih sprememb. Bog je potrpežljiv, zakaj bi bili mi bolj nepotrpežljivi. Že Platon pa je izrekel nagovorljivo misel: »Ne poznam nobene zanesljive poti, ki vodi k uspehu. Poznam pa eno zanesljivo pot, ki vodi k neuspehu. To je – če hočeš vsem ustreči«.

S čim se sicer radi ukvarjate, kaj vas veseli, hobiji ... Kako je s prostim časom pri duhovnikih?

Tudi duhovniki si vzamemo nekaj prostega časa. Pravijo, da prosti čas ni poležavanje, ampak je koristna poraba časa, ki nam je ostal, za tisto, kar radi počnemo. Od otroštva mi je ostala hoja v hribe, igranje citer, zadnja leta pa poprimem tudi za diatonično harmoniko in nabere kakšen kilometer na cestnem in gorskem kolesu. Možnosti v Velikih Laščah in okolici je ogromno. Glasbeniki in športniki ter vsi dobre volje, dobrodošli v župnišču :).

Mogoče še kakšna misel za bralce Troble ...

Da bi se v letih, ki so, upam da, še pred mano, uspel srečati vsaj z veliko večino od vas, ki berete te vrstice. Hkrati pa, da bi skupaj naredili veliko dobrega bodisi v okviru župnije ali pa na drugih področjih v kraju ali občini.

GLOSA

Lipa odzelenela je

INŠPEKTOR MUKI

Dolgo vroče poletje je za nami. Bilo je vroče tako in drugače. Soseda Žiko so obiskali gospodje miličniki. In to zaradi zapisa na Facebooku. Niso bili ravno navdušeni nad njegovo resda precej ekstremno idejo, kako rešiti perečo romsko problematiko.

Sosed Mičo ima precej podobne ideje glede tega, kako rešiti problematiko ilegalnih migrantov. Potem ko so mu ti sredi noči v Ljubljani pripravili zasedo in mu odtujili denarnico, je njegova želja po tovrstni rešitvi te problematike še toliko večja.

Po aferi odrezana roka smo dobili še limonado zatečena roka. Vsi, ki želite pomagati, pošljite TADEC5 na 1919 ali pa mu ob snidenju namenite toplo besedo ter stisnite tisto drugo, neotečeno roko rekoč, da bo še vse OK. Do smrti bo sicer ležal v domači hiši.

Nekdo je prišel na briljantno idejo, da poseka tiste tri lipe pred Lesno. Oziroma, kot bi rekel moj prijatelj, »tri lipe, ki so bile estetski čudež, saj so lepo zapirale pogled z glavne ceste na drugo najgršo stavbo v Velikih Laščah, daleč prvo mesto po vseh kriterijih namreč zaseda sosednja ZTC.« A po motorki zvoniti je prepozno. Lipa odzelenela je, dobili pa smo še dve dodatni parkirni mesti. Asfalta ni nikoli preveč.

Kdo je zmagovalec turneje štirih veselic, ne vem. Viktor je šel po 20 letih na morje, vrtovcem pa so po nekaj letih zapri oziroma priprli vrata. Bojda zaradi preveč objestnega obnašanja in razbijanja inventarja. Za vse nas, ki se spomnimo časov Pesjaka, ki je stal na približno istem mestu, to zveni kot šala. Župnišče ni zaprlo vrat, a je v njem prišlo do rošade. Župnik Andrej se je poslovil, prišel je župnik Luka.

Pestro je bilo poleti tudi na športnem področju. Velikolaški futsalerji z gospodom županom v голу so na medobčinskem pokalnem tekmovanju v konkurenci precej mlajših (in lažjih) tekmecev osvojili odlično četrto mesto. Na turnirju je sodelovalo vsega pet ekip, Laščani pa so gladko izgubili vse, kar se je izgubiti dalo, a pustimo malenkosti.

Na Cereji je bilo na začetku septembra občinsko prvenstvo v tenisu. V odsotnosti (samooklicanega) prvega favorita, ki je v času turnirja na turški obali namakal noge in predvsem grlo, je prvak postal David. Dan potem je letošnjo superiornost v navezi z Nejcem potrdil še v dvojicah. Odkar je izvedel, da je srednješolska simpatija znova samska, je David nivo tenisa dvignil na neko povsem novo raven. Toliko o tisti Tavčarjevi, da nam je ljubezen vsem v pogubo.

Pestro poletje je za nami tudi na najvišji ravni športa. Kako daleč so Dončić in družina prilezli na evropskem prvenstvu v košarki v trenutku, ko so nastajale tele vrstice, še ni bilo jasno. So me pa navdušile odbojkarice. Ne samo z uvrstitvijo v osmino finala na svetovnem prvenstvu, ampak tudi ali predvsem s tem, da se niso želele rokovati z izraelskimi kolegicami. Zakaj, najbrž ni potrebno pisati. V nekem trenutku, in ta trenutek je že zdavnaj mimo, je enostavno dovolj, preveč in moraš izbrati stran. Odbojkarice so jo. Pri tem so figurativno rečeno pokazala jajca. Če jih že številni politiki in organizacije niso. Glavo obračati v tla ali v stran ni več opcija; ravnodušnost je v genocidu nesprejemljiva. Preveč nedolžnih je umrlo, med njimi navsezadnje tudi številni športniki.

Seveda so se nemudoma znašle na udaru. Kritiki njihovega dejanja so se zatekali predvsem k tisti dodobra zljajni, da ne gre mešati politike in športa. Da politiki ni mesta v športu. Ob kakšni drugi priložnosti vam bodo taisti dejali, da so športniki najboljši ambasadorji neke države. Pa bodi pameten.

Tudi Dončić je pred tekmo z Izraelom preskočil predvajanje himen. Pravi, da ni šlo za neko obliko podpore Palestincem in/ali protesta proti Izraelu, ampak ga je po domače povedano ravno v tistem trenutku prijelo srat. Shit happens.

Ko smo že pri slovenskih nacionalnih športnih junakih in s*anju, Martin Strel, ki je pred meseci bogsigavedi zakaj prilezel iz naftalina, je enkrat vmes s še enim podobno bizarnim likom posnel peturni (!) podkast. Peturno Martinovanje, v času katerega smo lahko med drugim izvedeli, da je kot prvi preizkusil bazen v vili njegovega dobrega prijatelja Seana Conneryja in da je nedolžnost izgubil že pri desetih letih. Strel, ne Connery. S sošolko, ki pa je bila precej starejša, saj je do takrat še osemkrat ali desetkrat ponavljala razred. Takrat so redki prišli do osmega razreda, že peti je bil kar lep dosežek. Strel bo sicer v kratkem obiskal Putina in se z njim tako kot s papežem srečal ter pomenil na štiri oči.

Pravijo, da papir prenese vse. Kaj potem reči za podkaste?

Iz velikolaškega okraja 61

»Mrmrmjav, daj še meni mal'. Kaj ti bom dal, saj bo še zame premal'.«

Izštevanke in otroške pesmice iz iger se kar od nekod pojavijo, ko jih potrebujemo, četudi jih vse od otroštva nismo uporabljali. So ena tistih vsebin, ki smo se je naučili spontano,

med igro. Tole je ena od otroških izštevank oz. pesmic pri igri, ki se je še spomni Vera

Gorjup, čeprav ne ve več, h kateri igri je sodila. Izštevanke so včasih enake po vsej Sloveniji, druge poznamo v različicah, tretje so povsem lokalne. Nekaj sem jih zapisala z namenom, da se kdo od vas spomni še kakšne in jo podeli, če ne javno, pa vsaj s svojimi otroki in vnuki. Na trgu je sicer precej literature o izštevankah, a poskusimo iz pozabe rešiti še kakšno – lokalno.

METKA STARIČ FOTO: **ARHIV ZAVODA PARNAS**

Če bi vprašala koga od vas, bi se gotovo spomnil vsaj ene:

»An, ban, pet podgan.
Štiri miši, v uh me piši,
vija vaja ven.«

Ali pa pesmice, ko otroku na roko sede pikapolonica ... In potem pikapolonica po navadi odleti, sicer pa pesmico ponovimo:

»Pikapolonica, zleti v nebo
in mi prinesi zlato kolo!«

Trganje listkov pri cvetu ivanjščice pride na vrsto malo kasneje kot ljubezenska izštevanka najstnic: »Ljubi, ne ljubi, ljubi, ne ljubi ...« in tako vse do zadnjega listka, ki napoveduje resnico.

Nekaj mojih najljubših izštevank je bilo vezanih na aktualne knjige:

»Pika Nogavička ima rdeča lička,
nosek ima rumen, ti pa pojdeš ven.«

Ali pa:

»Pikica in Tonček, sta lizala bonbonček.
Bonbonček se stopi pa Pikica lovi.«

Ali pa kažejo, v katerem času so nastale: »Avijonček gori gre, bombe spušča, doli gre. Kamor bomba prileti, tam se šteje en, dva, tri.«

Vse tri lahko sodijo tudi med izštevanke, s katerimi otroci izbirajo vodilnega igralca pri skrivanju ali pri lovljenju. Izšteva se toliko časa, da ostane le eden in ta potem lovi, ali pri skrivanju s pokritimi očmi ob drevesu šteje – običajno do 30, da se lahko vsi poskrijejo. Na koncu glasno zakliče: »Jaz grem!« Ko koga zagleda, se dotakne

VERA (PRED 8 LETI): »VEŠ, DA NE BI POZABILA, SI KAR VOZEL NAPRAVIM. PA VSEENO POZABIM.«

drevesa in zavpije: »En, dva tri – (ime)«. Medtem ko se premika okrog in išče soigralce, se lahko soigralci tudi sami pofočkajo: »En, dva, tri – zame!«.

Od izštevalnih iger je med mojimi vnuki precej priljubljena »En kovač«:

»En kovač, konja kuje,
kol'ko žebljev potrebuje?
En, dva tri,
pa povej število ti.«

Ob tem je treba na mizi držati stisnjene pesti – kot nakovala; tisti, ki v krogu šteje, tudi sodeluje, le da namesto ene svoje pesti udari kar svojo brado. Šteje toliko časa, da izpadejo vsa nakovala.

Za izštevanko »Ena račka je umrla« so potrebni malo bolj spretni prsti: »Ena račka je umrla, ali pojdeš na pogreb?«

Da. (odgovori tisti, do katerega prideš med izštevanjem)

Kol'ko vencev boš nosil/a?»

Izbrani pove število, nato se prešteje še toliko prstov naprej, izšteti prst pa igralec spodvije. Nato vodilni šteje ponovno. Zmaga tisti, ki prvi poskrije vse prste, lahko pa se igra naprej, da vsi poskrijejo vse prste.

»Rinčke talat« bi se danes prevedlo kot Prstane delit, a bi pri tem izgubili ves čar narečnih besed. Otroci se posedejo v vrsto; eden med dlani stisne droben otroški prstan ali pa kamenček. Ostali držijo stisnjene dlani in otrok s prstanom gre od enega do drugega in jim med stisnjene roke previdno spušča prstan/kamenček ter ob tem govori:

»Rinček talam.«

»Men ga talaj,« odgovori vsak in se pretvarja, da je prstan v resnici dobil, čeprav ga je v resnici dobi le eden. Dodatni igralec, ki pri igri ne sodeluje, med igro opazuje obraze igralcev in mora na koncu uginiti, kdo je v resnici dobil prstan. Nato se vloge zamenja.

Pri igri »Barvice« vodilni igralce, ki stojijo, izšteva v krogu:

»Ančka bančka pomarančka, v prvi klopici sedi in sprašuje, kakšne barve imaš na sebi ti.«

In potem mora izšteti, povedati, katero barvo nosi na sebi, npr. modro. Vsi, ki imajo to barvo na sebi, stečejo stran in modra jih lovi. Kogar ulovi, izšteva naslednji.

Naša lokalna različica za igro »A je kaj trden most« je bila taka: dva igralca si stopita nasproti in se primeta za roke ter predstavljata most. Tretji vodi vlak – ostale otroke, ki se držijo drug za drugim za rame. Ko pridejo do mostu, je most zaprt in lokomotiva ter vagoni vprašajo:

»A je kaj trden most?

Kakor kamen, skala, kost.

Gre lahko naša vojska skoz?

Če ta zadnjega pustite.

Če ga le ulovite.«

In potem se most dvigne (dvigneta sklenjene roke), sledi hoja celotnega vlaka pod mostom in otroka, ki držita most, ulovita zadnjega tako, da okrog njega spustita roke. Po tihem ga vprašata:

»Kaj imaš raje: Zlat prstan ali verižico?«

– lahko tudi hruško ali jabolko ali karkoli drugega, za kar se že prej dogovorita, da sta njuni gesli. Ko se ujeti odloči, se postavi za tistim nosilcem mosta, čigar geslo si je izbral – z besedami: »Za mano.« Igra se ponavlja toliko časa, da most polovi vse vagoni. Pri lokomotivi se uvodno besedilo ponovi v celoti, le lokomotiva mora potem večkrat pod mostom. Medtem vsi štejejo dneve v tednu: ponedeljek, torek ... Ko je na vrsti nedelja, ga igralca pri mostu ujameta in vprašata, kaj ima raje. Potem se otroci obeh delov mosta primejo za pas, otroka, ki sestavljata most pa za roke in vlečejo. Tisti, ki premaknejo most do dogovorjene točke na svoji strani, so zmagali.

Ko klepetava s 95-letno Vero Gorjup iz Roba, mi pove, da se doma niso imeli časa igrati, saj so tudi otroci vsak prosti trenutek porabili za klince delat, torej izdelavo zobotrebcev. Se pa nekaterih iger in izštevank spominja iz nižjih razredov osnovne šole, ki jo je obiskovala v Krvavi Peči pred letom 1940. Krvavska šola je bila v današnjem Domu veteranov, kjer so bili spodnji prostori namenjeni učencem, v prvem nadstropju pa sta živela učitelj in gozdar – takrat je bil to banovinski gozdar Čeh Josip Havliček. Vera Gorjup se za igro »A je kaj trden most« spominja malo drugačnih pravil, kot smo jih poznali mi:

»A je kaj trden most?

Trden kot kamen, kost.

Gre lahko naša vojska skoz'?

Ja, lahko. Ampak ta zadnji je naš.«

In potem se je pod mostom sprehodila vsa vojska, zadnjega pa sta ujela in ta je moral stopiti na stran. Ostala kolona pa je ponovno prispela do mosta in prvi je ponovno spraševal. Zadnji, ki sta ga ujela, je na koncu lovil preostale igralce, vsi ulovljeni pa so se morali postaviti k njemu, se držali za roke in lovili so igralce v mrežo skupaj z njim.

Vera se spomni, da so se v Krvavi Peči šolarji igrali tudi Gnilo jajce, vendar pa ni nihče sedel na sredini kroga kot gnilo jajce (prav zato te igre nikoli nisem marala, saj so se vsi norčevali iz njega) – v Verinih časih je gnilo jajce predstavljal zavezan robec. Sledijo pravila: za igro Gnilo jajce so torej potrebovali v vozle zavezan robec. Otroci so se posedli v krog. Roke so imeli sklenjene za seboj, kot da držijo robec, le eden pa je tudi v resnici v rokah tiščal robec. Eden od otrok je hodil okrog, dokler ni odkril, kdo v rokah drži robec. Takrat je izbranega otroka udaril po roki in ta je moral pokazati, če robec res drži. Če je zgrešil, je moral hoditi naprej, če pa je uganil, sta se zamenjala, »gnilo jajce« oz. zavezan robec pa si je na skrivaj v roke skril kak drug otrok.

»Učitelj je vedel, da se moramo po sedenju v šolskih klopeh dobro razgibati. Pa je rekel – gremo na preskok – in nas je postavil v vrsto. Hotel je, da stojimo vsi skrivljeni, sklonjeni in slonimo na rokah, drugi pa so lahko potem skočili prek nas. Za večje to ni bil problem; če ni šlo, pa si moral okoli in še enkrat. Ta mali so morali tudi po 2-3-krat poskusiti. V razredu smo bili namreč vsi skupaj, od prvega do četrtega razreda,« mi pripoveduje Vera, ki pri svojih častitljivih 95 letih še vedno napravi kilometer na dan, če le ne dežuje. »Zdaj ga moram že v dveh rundah, ampak je skupaj še vedno kilometer,« se posmeje. Ja, tudi meni je zmanjkalo prostora za še kar nekaj zanimivih iger, zato mi dovolite, da s to temo nadaljujem prihodnjič.

POEZIJA

Poletne sanje

Med valove so ujele
sanje se otroških dni,
pljusknile so na obalo,
dotaknile se ljudi.

Ko bi le za hip postali
vsi otroci radosti,
drug se drugemu smejali
in z valovi se igrali.

Leta vsa bi premostili,
skupaj bi se veselili,
saj prehitro mine čas,
spet resnici zreš v obraz.

Ta resnica je drugačna,
saj ljubezni ne pozna,
vse v solzno bol prevrača
in ljudem miru ne vrača.

Mi, ki tu smo v tišini,
nam le morje šepeta.
Pošljimo prek neba
vsem trpečim del srca.

Nataša Vybiralik Klinc

Najini recepti

Poletna kuhinja je hitra kuhinja. Hitra je zato, ker gremo na hitro na vrt po svežo zelenjavo, ki ne potrebuje dolge termične obdelave. Te testenine so me vrgle na zadnjo plat! Upam da bodo tudi vas.

MIJA IN JURE STARIČ FOTO: MIJA IN JURE STARIČ, FREEPIK

Paradižnikova pašta po najino (za 2)

- 250 g lingvinov
- olivno olje
- 6 strokov česna
- 4 srednje velikih paradižnikov
- 2 dcl belega vina
- 50 g hladnega masla
- 5 vejic peteršilja

Pred kuhanjem moramo za to pašto narediti predpripravo. Česen nasekljamo na lističe, paradižnik olupimo in narežemo na osmine ter drobno nasekljamo peteršilj. Nato na večji ponvi segrejemo olivno olje in vanj dodamo česen. Ko česen dobi barvo, vanj dodamo še paradižnike. Takrat lahko začnemo kuhati testenine, saj morajo biti al dente, ko jih dodamo v omako. Pustimo, da paradižniki sami razpadejo oziroma jih malo pretlačimo kar sami. Pustimo kuhati kakšni dve minuti, nato pa vse skupaj zalijemo z vinom. Ker želimo, da se vino dovolj prekuha, da izgubi alkohol, kuhamo omako na visokem ognju, dokler se ne zreducira. Nato omako umaknemo z ognja in vanjo umešamo hladne kocke masla. Mešamo, dokler se maslo popolnoma ne stopi; dobimo svetlejšo in lesketajočo se omako. V njo dodamo kuhane testenine in nasekljan peteršilj. Vse skupaj še dobro premešamo in postrežemo z nekoliko nari-banega parmezana. Uživate!

Kladdkaka – švedska brownie torta

(za 2)

Testo:

- 250 g masla
- 250 g čokolade za kuhanje
- 1 skodelica sladkorja
- ½ skodelice mletih mandljev
- 1 vanilin sladkor
- 5 jajc
- 2/3 skodelice moko
- 1/3 skodelice kakava
- 1 ščepec soli

Karamela:

- 100 g masla
- 100 g sladkorja
- 2 žlici sladke smetane
- 100 g slanah pistacij
- 100 g pekan orehov
- 100 g lešnikov

Maslo in čokolado nalomimo na manjše kose in ju stopimo na sopari. Ko se masa nekoliko ohladi, vanjo postopoma vmešamo jajca. V enotno maso vmešamo še sladkor, vanilin sladkor in sol. Moko s kakavom in mandlji presejemo in nežno vmešamo. Pekač za torte namažemo z maslom in posipamo s kakavom. V pripravljen pekač nato zlijemo maso. Nato se lotimo karamele.

V srednje veliko kozico dodamo sladkor in maslo in na srednjem ognju počakamo, da se oboje stopi in postane svetlo rjave barve. Ko dobimo želeno maso, dodamo sladko smetano in vse naštete narezane oreščke. Karamela mora biti svetle barve, saj se bo do konca spekla še v pečici. Ko je karamela končana, jo prelijemo z brownie maso in jo enakomerno razporedimo, da pokrije celotno torto.

Pečemo 25 minut na 175 stopinj. Torto postrežemo samo ali po želji z dodatkom stepene smetane.

Vinski kotiček

Rosé

Rosé je vino, ki ga dobimo iz rdečega grozdja, zato je zmotno mišljenje, da je to kombinacija rdečega in belega vina. Pridelano je po postopku, ki je značilen za pridelavo belih vin. Proces maceracije je precej skrajšan, saj poteka samo nekaj ur namesto nekaj dni. Barvni odtenki vina se gaja od zelo nežnih lososovih odtenkov in vse do rozastih ter so odvisni od dolžine maceracije. Vina tega sloga se pridelujejo po vsem svetu iz različnih sort grozdja. Največkrat se za pridelavo uporabi več vrst grozdja, lahko pa so tudi sortni. Sortnega sestava po navadi vinarji ne navajajo na etiketi.

V svetu najbolj poznani roséji so tisti iz Provanse, tako da ljubiteljem sloga vsekakor priporočam obisk te fotogenične regije. Fotogeničnost kozarca roseja je namreč poskrbela za njegov razmah po socialnih omrežjih in posledično tudi vzpon sloga. Izgledu vina vinarji sledijo tudi z izbiro steklenic, ki so po navadi prozorne in posebnih oblik.

Moj izbor slovenskega roséja prihaja iz kleti Vinakoper, in sicer Capris Primovero. Vino z diskretno rožnato barvo je pridelano iz sort refošk, cabernet franc in merlot.

Odprtje razstave Marka Jakšeta v Galeriji Skedenj na Trubarjevi domačiji

V četrtek, 7. avgusta, je na Trubarjevi domačiji potekalo odprtje razstave enega najvidnejših slovenskih sodobnih umetnikov Marka Jakšeta. Odprtitev je pritegnila izjemno pozornost in množico obiskovalcev. Nedvomno lahko rečemo, da je šlo za eno najodmevnejših likovnih otvoritev pri nas na Trubarjevi domačiji.

ZALA MLAKAR, JZTK FOTO: BOŠTJAN PODLOGAR

Marko Jakše, rojen leta 1959 v Ljubljani, sodi med najizrazitejše in najbolj samosvoje slovenske slikarje sodobnega časa. Njegov obsežen in raznolik opus zaznamujejo fantazijski svetovi, bogata simbolika ter globoke, pogosto skrivnostne metafore, ki se gibljejo na meji med realnim in nadrealnim.

Leta 1987 je diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je študiral pri priznani profesorici in umetnici Metki Krašovec. Od leta 1993 živi in ustvarja v zaselku Mohorje, v občini Velike Lašče.

NA TRUBARJEVEM STOLU: **KATARINA VENTURINI**

Vabljeni na pogovorni večer
Na Trubarjevem stolu,
**ki bo v torek, 30. septembra ,
ob 19. uri**
v Trubarjevi spominski sobi na
Trubarjevi domačiji.

Gostja pogovornega večera
Na Trubarjevem stolu bo Katarina
Venturini, ena najbolj prepoznavnih
slovenskih plesalk

Vabljeni!

Javni zavod Trubarjevi kraji

Poletna likovna šola z akademskim slikarjem Veljkom Tomanom

ZALA MLAKAR, JZTK FOTO: JZTK

Tudi letošnje poletje je na Trubarjevi domačiji potekala poletna likovna šola, ki je trajala od četrтка, 10. julija, do sobote, 12. julija 2025. Sedem udeleženk je tri dni ustvarjalo pod vodstvom akademskega slikarja Veljka Tomanana, ki je z njimi delil svoje bogato znanje in dolgoletne izkušnje.

Prvi dan so se udeleženke spoznale s tehniko slikanja z akrilnimi barvami. V senci dreves so na platna ujele motive domačije in njene okolice. Petek, drugi dan delavnice, pa je prinesel nov izziv, slikanje tihožitja.

Zadnji dan jim je vreme malo ponagajalo, zato se je delavnica preselila pod streho, v galerijo Skedenj. Tam so udeleženke raziskovale tehniko slikanja z oljnimi barvami in v prijetnem zavetju galerijskega prostora zaključile tri-dnevno umetniško druženje.

Knjižnica pod krošnjami

ZALA MLAKAR, JZTK FOTO: BOŠTJAN PODLOGAR

Zizvedbo projekta Knjižnica pod krošnjami se na Trubarjevi domačiji že več let trudimo predstavljati in promovirati bralno kulturo med občani in obiskovalci Velikih Lašč.

Tako je tudi letos, med 15. junijem in 31. avgustom, v prijetni senci jelš na Trubarjevi domačiji znova zaživela Knjižnica pod krošnjami. Projekt, ki ga koordinira Zavod Dobra misel, je postal stalnica tudi pri nas. Vsako nedeljo med 10. in 17. uro so si lahko obiskovalci brezplačno vzeli čas za listanje, se usedli pod drevo in preživeli nekaj mirnih trenutkov ob branju.

Tudi letos je sodelovalo Društvo Finta, ki je pripravilo ustvarjalne otroške delavnice. Otroci so s Tjašo najprej prisluhnili izbrani pravljici, nato pa ustvarjali lastne umetnine na temo zgodbe.

V nedeljo, 24. avgusta, smo v sklopu Knjižnice pod krošnjami gostili pevko, pravljíčarko in zbirateljico ljudskega izročila Ljubo Jenče, ki je za nas pripravila čarobno glasbeno pravljíčno urico. Pripovedovala nam je pravljico o čarovniku, njegovi hčeri in mlinarju, ki se je zaljubil vanjo; zgodba je odlično sovpadala z ambientom Trubarjeve domačije. Dogodek je popestrila tudi izvedba izbranih ljudskih pesmi. Glasbeno-pravljíčno doživetje je pritegnilo lepo število mlajših obiskovalcev, ki so prišli v spremstvu staršev.

S projektom Knjižnica pod krošnjami želimo v Javnem zavodu Trubarjevi kraji nadaljevati tudi v prihodnje. Verjamemo, da branje ne potrebuje vedno štirih sten; pogosto zadostujeta senca drevesa in dobra knjiga.

Poletna muzejska noč na Trubarjevi domačiji

ZALA MLAKAR, JZTK FOTO: MAX VERDERBER

Tudi letos smo na Trubarjevi domačiji sodelovali pri vseslovenski akciji Poletna muzejska noč, največji promocijski akciji slovenskih muzejev in galerij, ki vsako leto na tretjo soboto v juniju odpira vrata številnih kulturnih ustanov po vsej državi. Letos je potekala v soboto, 21. junija 2025.

Popoldansko dogajanje je bilo namenjeno najmlajšim, pod jelšami je potekala ustvarjalna delavnica za otroke z naslovom »Čigava je ta sled?«, ki jo je vodila Metka Starič iz Zavoda Parnas. Otroci so najprej prisluhnili sveži pravljici »Vidrim rojstni dan«, ki jo je pripovedovala Metka Mehlin. Pravljičica je bila izhodišče za razmislek o tem, kdo vse pušča svoje sledi, od peresa na papirju in živali v blatu do človeka v svetu.

Sledilo je raziskovanje in ustvarjanje različnih sledi v pesku, na tleh, na papirju ... in seveda veliko domišljije in zabave!

Ko se je dan prevesil v večer, nas je v nadaljevanje Poletne muzejske noči s svojim izjemnim glasom in odrsko karizmo popeljala pevka Kristina Oberžan, ki je skupaj s svojo vrhunsko zasedbo (Erik Marenče – klaviature, Jani Vigeč – bas kitara, Anže Žurbi – bobni) pričarala nepozaben glasbeni večer. Občinstvo je uživalo v izvrstni izvedbi, ritmih in atmosferi, ki jo bomo še dolgo nosili v spominu.

Pomemben del tradicije Poletne muzejske noči na Trubarjevi domačiji so tudi predavanja Andreja Perhaja, dolgoletnega vodnika po domačiji. Letos je pripravil nekoliko drugačno predavanje s prepletom osebnega pristopa in bo-

gatega znanja je poslušalcem približal Trubarjevo dediščino, kot jo je sam doživljal skozi leta vodenj, raziskovanja in razmišljanj. Njegova pripoved ni bila le zgodovinski oris, temveč iskrena in doživeta zgodba o razumevanju pomena Trubarja v času.

27. Revija pevskih zborov in vokalnih skupin

KATARINA GAČNIK FOTO: KATARINA GAČNIK

Letošnja Revija je bila 27. po vrsti in se počasi a vztrajno približuje jubileju. Resnično si želimo, da se kmalu spet srečamo na gradu Turjak.

V sklopu Občinskega praznika Občine Velike Lašče je Revija, posvečena Trubarjevi obletnici rojstva, tudi letos obogatila pestro večdnevno dogajanje in združila občanke in občane vseh starostnih skupin, ki prepevamo za svoje srce in dušo. Na lep in sončen junijski dan, ob sicer neizogibnih kmečkih opravilih, smo se vendarle sprostili v Levstikovem domu in prisluhnili prijetnim melodijam. Iskrice v otroških očeh ter vedro vzdušje vseh nastopajočih se je preslikovalo tudi v dvorno med obiskovalce. Na odru je nastopilo 6 domačih zborov:

- **Otroški pevski zbor Vrtca Sončni žarek Velike Lašče,**
- **Otroški pevski zbor OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče,**
- **Otroški pevski zbor Podružnične šole Turjak,**
- **Velikolaška vokalna skupina,**
- **Mešani pevski zbor župnije Velike Lašče,**
- **Vokalna skupina KUD-a Marij Kogoj.**
- **Kot gostujoča je nastopila skupina Metulji (z Rakovnika)**

Skupno to pomeni 165 pevk in pevcev. Naznanila Trubarjeva pesem Nu pujte, pujte vsi ljudje! nam še vedno daje motivacijo za ljudsko petje, v naši občini pa se ta tradicija kaže po številčnosti vokalnih sestavov. Prav je, da spodbudimo in podpremo ta koristen način preživljanja prostega časa in druženja, saj vsi opažamo trend individualizma in sebičnosti. Revija nam vsem predstavlja prostor druženja in izmenjevanja novih idej.

Zbrane je nagovoril župan g. Matjaž Hočevar, ki je pohvalil tvorno sodelovanje organizatorjev revije – KUD-a Marij Kogoj in Turističnega društva Turjak. Predsednica KUD-a Marij Kogoj Katarina Gačnik se je zahvalila vsem nastopajočim in še posebej izpostavila zborovodje, ki že od vrtčevskih otrok do najstarejših delijo znanje in spodbujajo posameznike k glasbenemu udejstvanju.

Prireditev sta vodili Jerneja Milavec in Manca Škrlep. Po nastopu sta sledila pogostitev in druženje ob pesmi.

Zahvaljujemo se vsem nastopajočim in obiskovalcem naše Revije, članom obeh društev, ki so pomagali pri izvedbi tega večera, KUD-u Primož Trubar Velike Lašče za tehnično podporo in Občini Velike Lašče, ki prireditev podpira vsa ta leta.

**So najlepše
pesmi že
napisane**

Koncert slovenskih popevk ob 35-letnici delovanja
Velikolaške vokalne skupine
Sobota, 11. oktober 2025, ob 19.00, Levstikov dom

Spremljevalna zasedba:

Luka Šušteršič (kitara), Jakob Ostanek (bas),
Ambrož Močnik (bobni), Blaž Podobnik (klaviature)

Moderator: Matjaž Gruden

Vabljeni!

Slavnostna podelitev Rožančeve nagrade

Društvo Marjan Rožanc bo letos podelilo že trideseto Rožančevo nagrado za najboljšo knjigo esejev v minulem letu.

Kot že vrsto let pa bo
Slavnostna podelitev Rožančeve nagrade
**na Trubarjevi domačiji na Rašici v
soboto, 20. septembra, ob 16. uri.**

Nastopili bodo učenci glasbene šole Ribnica – enota Velike Lašče; za pogostitev bodo poskrbele članice Društva podeželskih žena Velike Lašče, ki so mojstrice domače kuhinje.

Vabljeni!

Praznujemo dan reformacije

**Trubarjeva domačija bo na praznični dan,
31. oktobra 2025, odprta med 9. in 17. uro.**

Čez dan bodo potekale delavnice projekta Poti knjige in vodenje z naslovom Trubar in njegov čas.

Ob 19. uri bo slavnostna prireditev ob dnevu reformacije. Slavnostni govornik bo prof. dr. Marko Jesenšek, jezikoslovec in profesor na mariborski Filozofski fakulteti, strokovnjak za zgodovino slovenskega jezika in jezikovno politiko.

Kulturni program se bo po govoru nadaljeval s koncertom Slovenskega vokalnega kvarteta, ki ga sestavljajo štirje akademsko izobraženi pevci. Njihovo petje odlikujeta zvočna enotnost in poglobljena interpretacija, posebno pozornost pa posvečajo pripovedni moči glasbe. Na njihovem repertoarju so tako slovenska kot tuja vokalna dela, največje spoštovanje pa izkazujejo slovenski ljudski pesmi, ki jo vedno izvajajo s posebno predanostjo in čutom do narodne kulturne dediščine.

Levstikov večer

**Četrtek, 25. september 2025,
ob 19. uri v Levstikovem domu
v Velikih Laščah.**

Gostja večera bo mag. Polona Sketelj, muzejska svetnica in kustosinja v Slovenskem etnografskem muzeju, kjer se že od leta 1996 posveča raziskovanju stavbne dediščine, notranje opreme in bivalne kulture na Slovenskem.

Predavanje bo imelo naslov:
**Dom in bivalna kultura večinskega
prebivalstva v Levstikovem času.**

Vabljeni!

*MKL, Knjižnica Frana Levstika Velike Lašče in
Javni zavod Trubarjevi kraji. Prireditev bo potekala v okviru projekta DEKD 2025.*

Otvoritev razstave: Protestantizem na znamkah in denarju

**dr. Jože Nemec
Četrtek, 16. oktobra 2025,
ob 19. uri v Galeriji skedenj
na Trubarjevi domačiji.**

Vabljeni!

Srečanje s poezijo Pesem si 25

ANA PORENTA FOTO: GAJA IN GREGOR GREŠAK

Na klopcah pri mlinu ob Rašici smo se zbirali stari pesniški znanci in se srečali s tistimi, ki smo jih prvič videli: pesmi, ki jih v samoti prebiramo na portalu, so dobile obraze in zdelo se je, da se prek njih že dobro (in dolgo) poznamo. Kot vsako leto smo pred odhodom v Trubarjevo spominsko sobo na stopnicah pod lipo posneli spominsko fotografijo, ki zaznamuje prvo od srečanj ob izidu novega letnega zbornika (pričujoči je že 19. po vrsti) poezije s portala, ki so jo za objavo izbrali uredniki Lidija Brezavšček, Luka Benedičič, Senada Smajič, Sara Špelec, Helena Zemljič, Milan Žniderič in Ana Porenta.

Pri Trubarju smo z avtoricami in avtorji preživeli brezčasno popoldne in večer, v katerem smo razprli platnice novega zbornika poezije, Pesem si 25. Prireditev je pričel pesnik, pisatelj, podpredsednik Društva slovenskih pisateljev Matej Kranjc, ki je bil tokrat v vlogi kantavtorja, s spominom na pred kratkim preminulega glasbenika Matija Dediča in se v nadaljevanju, ko je tok branj po vsaki šesterici nastopajočih prekinil z glasbeno točko, v pesmih spomnil očeta, mame, posebnežev, mest in imen svetovne glasbe, ki jih je prevajal ali prepesnil posebej za ta večer.

Kot glavna urednica portala sem predstavila kratko zgodovino Pesem si, saj v letošnjem letu praznujemo polnoletnico (18 let!) portala. Ob pogledu na novo naslovnico, na kateri je obliko-

valka Gaja Grešak upodobila Pesem si kot nimfo ali vestalko ali vilo (toliko imen nam je prišlo na misel!) z dolgimi lasmi, ki predstavljajo poezijo, sem se zahvalila tudi preminuli Idi Semenič Adisi in Mišelu Žafranu za pesmi, prek katerih smo bili povezani del njune zemeljske poti.

Avtorsko branje so pričeli uredniki Lidija Brezavšek, Milan Žniderič in Sara Špelec, ki se je vsak posebej zahvalil vsem za sodelovanje, konstruktivne komentarje in živahno življenje portala ter prebral svojo pesem. V več sklopih so potem brali svoje stvaritve iz novega zbornika Irena Pajnik Beguš, Jure Drljejan, Alenka Mihorič, Marko Skok Mezopotamsky, Nejc Kečkeš, Lili Lapornik Ambrožič, Felicita Medved, Fionapanmor, Bernarda Mrak Kosel, Silva Langenus, Olga Ambrožič, Jasmina Strnad, Urša Oven in Nada Tržan-Herman. Sledila sta Varaždinca, ustanoviteljica zadruga Ritam misli, ki že vrsto let utripa za poezijo – Milan Novak in Ljubica Ribič. Sledila je pesnica Nada Pečavar, ki je po branju svojih pesmi posodila glas tudi prevedenim pesmim, ki jih je v svojem jeziku prebral Faeq Al Khatib. Ganile so nas pesmi, ki jih piše bolečina in ki se s trpečimi Palestinci upirajo popolnemu uničenju in izbrisu z zemlje. V nadaljevanju so svoje pesmi brali Lara Božak, Dominik Lenarčič, Kaja Bonča, Matjaž Lutarič, Aleksandra Marijanović, Gregor Markič, Maruša Novosel, Damjan

Japelj, Mateja Vrhovc Mestnik, Miroslav Tičar, Branka Kamenšek in Senada Smajić.

Za zaključek bogatega in poglobljenega pesniškega popotovanja sta nastopili Silvana Orel Kos s prevodom dveh argentinskih pesmi; ob njenem branju je Ernestina Kos s sodobnim plesom rahločutno upodobila lik obeh pesmi, Alfonsino. Občuten in navdihujoč preskok v še eno umetnost, ki jo poganja poezija.

Ob koncu prireditve smo se zahvalili vsem nastopajočim za čudovito pesniško popotnico v poletje, KUD Primoža Trubarja Velike Lašče, ki nam vedno priskoči na pomoč s tehniko, zlasti Zdenetu, Niku in Liamu Samsi ter Javnemu zavodu Trubarjevi kraji (z nami je bil tudi direktor Matjaž Gruden) za omogočanje prostora za naša vsakoletna srečanja pri Trubarju. Zahvalili smo se tudi Občini Velike Lašče za podporo pri izidu zbornika. Prireditev je bila vključena tudi v Tedne ljubiteljske kulture, ki jih prireja JSKD RS.

K zaključni besedi sem povabila Gregorja Grešaka, ki je davnega leta 2007 sprogramiral naš portal. Zahvalil se je vsem prisotnim za sodelovanje, uredništvu za predano prostovoljsko delo in povabil k podpori Pesem si. Dan Grešak, novi direktor Zavoda za razvijanje ustvarjalnosti, v okrilju katerega deluje Pesem si in izhajajo pesniški zborniki, je za ta dan premierno predstavil nove Pesem si majice in lončke z Lidijinim verzom.

Polni čudovitih vtisov smo klepetali na dvorišču Trubarjeve domačije in se v Galeriji Skedenj okrepcali z dobrotami, ki so jih za nas pripravili prijazni člani Društva za ohranjanje dediščine Gradež. Zahvala za popolno druženje gre tudi njim in vsem, ki ste prišli, da bi prisluhnili poeziji, ki je je bilo tokrat zares veliko.

Letošnje srečanje si bom zapomnila po številnih nasmejanih obrazih, objemih, globokih besedah, ki so bile izrečene v Trubarjevi spominski sobi, in po moči, ki jo ima poezija.

Petja Novak: Intimni kipi In večnost

Vljudno vabljeni na odprtje likovne razstave Petje Novak z naslovom Intimni kipi in večnost, ki bo v četrtek, 18. septembra, ob 19. uri v Galeriji Skedenj na Trubarjevi domačiji.

Berem, bereš, beremo

Radi bi brali, a zaradi stopnic ne morete v knjižnico? Stopite v stik z nami na telefonski številki 01/308-57-50 ali nam pišite na e-naslov frana.levstika@mklj.si in bomo skupaj našli rešitev.

MAJA SMOLE, MKL

Knjižnica
Frana Levstika
Velike Lašče

Obratovalni čas

ponedeljek: 13:30–19:00

torek: zaprto

sreda: 10:00–15:00

četrtek: 13:30–19:00

petek: 13:30–19:00

sobota: zaprto

nedelja: zaprto

Mladinski oddelek Zbirke pravljic
Miška in povestice – trinajst čudežnih ljudskih pravljic
Mladinska knjiga, 2025

Nova zbirka trinajstih čudežnih ljudskih pravljic za najmlajše v priredbi Slavice Remškar. »Nekoč je živila stara siva miš. Dolgčas ji je bilo, pa je šla po svetu. Povsod je kaj našla.« (Miška in povestice). Tako je našla tudi dvanajst povestic. Ena je bila o deklici s piskrčkom, druga o Maši, tretja o Vasili. O čem so govorile ostale povestice, lahko sami odkrijete.

Vir: miszalozba.com, mladinska-knjiga.si, totaliteta.si

Mladinski oddelek Zgodbice
Pregl, Slavko: O fantu, ki je počel vse mogoče
Mladinska knjiga, 2025

Ob osemdesetletnici enega od najpomembnejših in najbolj priljubljenih slovenskih pisateljev za otroke in mladino Slavka Pregla (1945) smo dobili novo knjigo njegovih kratkih zgodb. To so humorne in rahločutne zgodbe, polne utrinkov iz vsakdanjega sveta širše družine, brata in sestre, mame in očka, dedka in babice. Fantu, ki je počel vse mogoče je ime Taras. Bi radi vedeli, kaj vse je počel? Pisal je zgodbe, ozdravil je očka, učil je dedka, lepo je pozdravljaj, lovil je ribe in celo nekaj pozabil – kaj je pozabil, lahko sami preberete.

Mladinski oddelek Gospodinjstvo za mladino
Donaldson, Julia: Zverjaščeva torta in drugi recepti – 24 receptov iz temnega gozda
Mladinska knjiga, 2025

Imenitna knjiga receptov, ki jih je navdihnila priljubljena slikanica Zverjasec. Naredi sovji sladoled, pražene kače, lisico na žaru in seveda ... Zverjaščevo torto! V tej nenavadni in neizmerno zabavni kuharski knjigi boste našli odlične ideje za zajtrke in druge obroke. Ne manjkajo niti recepti za posebne priboljške in prigrizke za zabavo. Pripravite mišje opečence, pražene kače, žabje mafine ali pečene lisice.

novosti

Odrasli oddelek Slovenski spomini
Novak, Luka: Pariz na vse strani
– spomini in kulturna zgodovina skozi pol stoletja pariškega življenja
Totaliteta, 2025

Pariz na vse strani je literarni hibrid, ki se izmuzne žanrskim klasifikacijam, a ujame duha mesta: svojevrsten splet spominov in izkušenj je razpet skozi pol stoletja avtorjevega odnosa s francosko prestolnico. Od desetletnega dečka na kolesu na začetku sedemdesetih let prejšnjega stoletja do zrelega moža s preiščanim odnosom do literature, kulinarike, arhitekture in urbane kulture ponuja osebno, a obenem družbeno in kulturno kontekstualiziran pogled na pariško urbano tkivo, ki je za bralca lahko tudi kulturni vodnik skozi mesto luči. Pariz na vse strani ni le zapis o mestu, temveč zgodba o slikanju njegovega notranjega zemljevida, razmislek o tem, kako postajamo to, kar smo, skozi kraje, ki jih naseljujemo.

Odrasli oddelek Slovenski zgodovinski romani
Karlovšek, Igor: Zdravnica.
Knj. 1, Anatomija želje
Miš, 2025

Zgodba o izjemnem dekletu, ki kljub prikritim resnicam in globokim predsodkom v družbi z začetka 19. stoletja neomajno sledi svojim sanjam. Zgodba spremlja mlado protagonistko Rozalijo, ki si od vsega najbolj želi, da bi postala zdravnica, in to v času, ko kaj takega nikakor ni bilo samoumevno. V vseh pogledih izjemno in neverjetno inteligentno dekle ženejo ambicije, za katere se bori z vsem svojim bistvom. Je kaj takega v družbi z začetka 19. stoletja, ko je bila ženskam namenjena le osnovna izobrazba, sploh mogoče? V zgodbo o ženski emancipaciji je vtkana pripoved o iskanju Rozalijinih pravih korenin; junakinja namreč služi zamlčano resnico, da tiranski in s kmetijsko posestjo obsedeni Grčar in njegova žena Antonija nista njena prava starša. Zgodba realistično naslika razmerja moči v patriarhalni družbi in opiše mnoge predsodke, ki jih kljub preživetosti v družbi najdemo še danes, pa naj si to želimo priznati ali ne.

Odrasli oddelek Vrtnarstvo
Fartelj, Urška; Grobin Hlavaty, Mateja: 220 stopinj posevno. Vrt in špajza
Mladinska knjiga, 2025

Vrt in špajza je posebna knjiga 220 stopinj posevno, saj se začne tam, kjer vzklije življenje: na vrtu. Tokrat je pred vami malo drugačna knjiga 220 stopinj posevno. Razdeljena je na dva dela, tudi avtorici sta dve. Čeprav ni omenjen med avtorji, je pomemben del prispeval tudi Urškin oče, ki opravi večino dela na družinskem vrtu Farteljevih. Knjiga je napisana preprosto in razumljivo – tako, da vsak dobi veselje do vrtnarjenja, kuhanja in shranjevanja dišečih plodov narave. V prvem delu knjige nam izkušena vrtnarka Mateja s številnimi preprostimi in učinkovitimi nasveti pokaže, kako vzgojiti svojo zelenjavo, zelišča in sadje – vse od semen do bogate letine. Naučimo se vlagati, sušiti, vkuhavati, kvasiti in ustvarjati zaloge, ki nas bodo razveseljevale še dolgo po tem, ko zadnji para-dičnik zapusti gredico.

Gledališki abonma 2025/2026

Spoštovani ljubitelji gledališča!

Začenja se že 28. sezona gledališkega abonmaja v Levstikovem domu. Tudi letos smo za vas pripravili raznolik program, ki vključuje predstave slovenskih profesionalnih gledališč in produkcije amaterskih gledaliških skupin. Lepo vabljeni k vpisu!

ZALA MLAKAR, JZTK

Torek 14. 10. 2025,
ob 19.30 uri

PIVO, skoraj komedija

(Smejmo se)

Igrata: Gojmir Lešnjak - Gojc in
Jaša Jamnik

Pivo je komedija o očetu in sinu ter njunem odnosu skozi šest desetletij življenja. Avtor Miro Gavran s polno mero subtilnega humorja in topline izriše sodobne karakterje in nas vodi skozi situacije, ki smo jih mnogi preživeli s starši ali z našimi otroki. Oče in sin. Spremljamo ju skozi vse življenje, od zibke do doma za ostarele. Oče in sin. Vedno znova ob steklenički piva. Oče in sin. O prvi ljubezni, poroki, ločitvi. Oče in sin. O športu, kulturi, dekletih, materah in ženah. Ter ljubicah. Pa tudi otrocih in vnukih. Igra o ljubezni, ki jo radi gledajo tako moški kot ženske, se šarmantno poigrava z medgeneracijskimi odnosi, igralca pa kreirata prepričljiva lika, ki ju boste zagotovo vzljubili.

Predvidoma petek
14. 11. 2025,
ob 19.30 uri

Od tišine do glasbe

glasbena
monokomedija

(Siti teater)

Avtorski projekt odličnega interpreta, igralca in pianista, Jureta Ivanušiča, ki vas v slabi uri popelje skozi celotno zgodovino glasbe – od kamene dobe do Rolling Stonesov. Tako nasmejani se že dolgo niste ničesar naučili!

Predvidoma petek
12. 12. 2025,
ob 19.30 uri

Jean-Pierre Martinez: ENA NA MILIJON

(Društvo SNG Kranj)

John in Christine pripravljata večerjo za prijatelja Patricka in Natalie. A stvari hitro gredo po zlu. Patrick naj bi bil na letalu, ki je pravkar strmoglavilo. Natalie prispe sama, v šoku, noseča in prepričana, da je postala vdova. Ravno v tem trenutku John in Christine odkrijeta, da sta zadela 60 milijonov na loteriji! Sledi divji večer, poln poskusov skrivanja veselja in zadrževanja solz, ko ugotovita, da je zmagovalni listek ... v Patrickovem kovčku na strmoglavljenem letalu. In potem pride šampanjec, artičokin quiche, razkritja o nezvestobi, ponarejeni Louis Vuitton, podporne enote, pingvini, lažne nosečnosti in resnični šok: Patrick je živ! Ampak kovček? Tja, tja je šel ...

Cene abonmajskih vstopnic (6 predstav):

- **redna cena:**
70 EUR
- **za dijake, študente in upokojence**
(po predložitvi dokazila):
65 EUR
- **v prosti prodaji:**
15 EUR na predstavo

Rezervacije bomo sprejemali na tel. št. 040 505 960

- **za občane Velikih Lašč:**
od ponedeljka, 22., do srede, 24. septembra,
med 8. in 14. uro
- **za občane sosednjih občin:**
v ponedeljek, 29. septembra,
in torek, 30. septembra,
med 8. in 14. uro

Vpis:

- **sreda, 1. oktober, od 9. do 17. ure**
sprejemnica Trubarjeve domačije
- **četrtek, 2. oktober, od 9. do 12. ure**
sprejemnica Trubarjeve domačije
- **petek, 3. oktober, od 10. do 17. ure**
sprejemnica Trubarjeve domačije

Predvidoma petek
16. 1. 2026,
ob 19.30 uri

Yasmina Reza: **ART**

(Loški oder)

Predstava Art je duhovita in pronicljiva komedija o prijateljstvu, umetnosti in subjektivnosti dojemanja sveta. Zgodba se vrti okoli treh dolgoletnih prijateljev – Sergea, Marca in Yvana. Konflikt med njimi se začne, ko Serge za astronomsko vsoto kupi popolnoma belo sliko sodobnega umetnika. Marc se iz te odločitve norčuje in dvomi v njen pomen, Yvan pa, kot običajno, poskuša ostati nevtralen in pomiriti situacijo. Spor o umetnosti se hitro razvije v globljo razpravo o njihovem prijateljstvu, skritih zamerah in osebnih frustracijah. Dialogi so ostri, duhoviti in izjemno dobro odražajo dinamiko človeških odnosov. Predstava raziskuje vprašanja o subjektivnosti umetnosti, vrednotah in tem, kako se prijateljstva s časom spreminjajo.

Predvidoma petek
13. 2. 2026,
ob 19.30 uri

Florian Zeller: **LAŽ**

(SLG Celje)

Zakonski par povabi prijateljski zakonski par na večerjo. A stvari se zapletejo, ker naj bi gostiteljica na cesti videla prijateljičinega moža z drugo žensko in želi večerjo odpovedati, saj čuti dolžnost povedati resnico. Njen mož pa vztraja, da včasih resnico prikriješ iz ljubezni in takta in da se v življenja drugih nima smisla vpletati. Moralna dilema preraste v zmedo resnic in laži, kjer nihče več ne ve, kdo koga vara, in ali so vsi štirje akterji v resnici zvesti ali nezvesti. A to na koncu niti ni več bistveno. Ključno postane zaupanje, ki ga človek izgubi, ko svojo ljubljeno osebo ujame na laži. Igra se sklence pomirjujoče, pari se odločijo obnoviti zaupanje in nadaljevati skupaj, saj bi popolna iskrenost lahko privedla do razpada odnosov.

Predvidoma petek
13. 3. 2026,
ob 19.30 uri

Dušan Jovanović: **ŽIVLJENJE PODEŽELSKIH PLEJBOJEV ALI TUJE HOČEMO - SVOJEGA NE DAMO**

(Šentjakobsko gledališče Ljubljana)

Jovanovičeva komedija Življenje podeželskih plejbojev ali Tuje hočemo – svojega ne damo temelji na tradiciji commedie dell'arte. Gre za radoživo igro, kjer se vse vrti okoli posteljnih zgodb, ljubosumja, prevar in čutnih užitkov, ob tem pa se razkriva praznina družbe. Vsi liki, ne glede na spol ali status, so v tej erotični zmešnjavi enaki, kot sodobni ljudje, ujeti med hlastanjem po užitku in strahom pred zamujenim. Komedijo poganja mladostna energija in prepoznaven Jovanovičev ritem.

Pozdravljeni prvošolci

OŠ in vrtec
Primoža Trubarja
Velike Lašče

1. SEPTEMBER JE BIL ZA NAŠE PRVOŠOLCE PRAV POSEBEN DAN. PRVIČ SO PRESTOPILI PRAG HIŠE UČENOSTI.

SIMONA BAVDEK FOTO: NIKO SAMSA,
NINA HOČEVAR

Med počitnicami je bila šola zelo dolgačasna. Prvi šolski dan so dopolne prišli v šolo učenci od 2. do 9. razreda. Ob 12 h se jim je pridružilo še 49 prvošolcev. V njihovih očeh je bilo začutili poseben žar, ponos, radovednost, veselje ... Mi jim želimo, naj žar v očeh nikoli ne ugasne. Želimo, da bi na naši šoli našli veliko prijateljev, se dobro počutili in veliko naučili. Učiteljice pa bomo poskrbele, da bodo otroci radi hodili v šolo.

Prvošolce so prijazno nagovorili gospod župan, ravnatelj in predstavnik Slovenske vojske. Imeli smo seveda tudi torto in predstavo v Levstikovem domu. Na koncu so otroci dobili tudi darilca.

PA SREČNO, PRVOŠOLCI!

Zaključili smo s Poletnim počitniškim varstvom 2025

ŠPELA LOGAR, JZTK FOTO: NIKA KOŠIR IN TJAŠA PRIJATELJ

Dne 11. 7. smo uspešno zaključili prvi termin poletnega počitniškega varstva za otroke. Program je bil pester in raznolik: ustvarjali smo z origamiji, risali, barvali in se prepustili domišljiji. Prisluhnilo smo zgodbam iz gozda, obiskal nas je čebelar z čebeljo družino in medom, obiskali smo Mouse Walley Ranch, kjer smo si ogledali konje. V kinu smo si ogledali animiran film za otroke ter si ogledali, kako se pripravi kino predstava; ogledali smo tudi zelo težak trak filma, ki je predhodnik USB ključka. Obiskali so nas predstavniki Slovenske vojske in policije, ki so nam predstavili svoje delo in pokazali svojo opremo.

22. 8. pa smo zaključili tudi z drugim terminom varstva, kjer smo ponovno preživeli čudovite dni polne smeha, igre in radovednosti.

Iskrena hvala vsem, ki ste prispevali k izvedbi tako bogatega in zanimivega programa. Posebna zahvala gre našim krasnim animatorkam, ki so poskrbele za varnost, zabavo in dobro voljo.

Največja zahvala pa gre seveda otrokom, ki so s svojo energijo, smehom in nešteto vprašanji ustvarili pravo počitniško vzdušje!

Želimo vam uspešen začetek novega šolskega leta!

Se vidimo naslednje leto!

POČITNIŠKO VARSTVO 2025:
SMEH, DEŽ, SONCE TER STO
VPRAŠANJ NA MINUTO

Srčnost, talent in uspeh od Roba do Kočevja

Prijazna in ustrezljiva, uspešna na šoli, nadarjena glasbeno,
plesno in v branju, vedno spodbuja in pomaga drugim.

MILAN GLAVONJIĆ FOTO: OSEBNI ARHIV

Učenka Kaja Arko z Roba pri Velikih Laščah je osnovnošolsko izobraževanje na Osnovni šoli Ljubo Šercer v Kočevju zaključila z odliko. V spričevalu je imela same »suhe« petice, pred tem pa je bila kar pet let zapored odličnjakinja, le občasno je prejela kakšno štirico. Zadostila je visokemu kriteriju – povprečni letni oceni 4,7 –, ki je osnova za vse osnovnošolce v občini Kočevje, da lahko prejmejo prestižno nagrado Županova petica. Tudi letos jo je podelil župan Gregor Košir. »Prve tri razrede sem obiskovala na podružnični šoli na Robu skupaj z vrstniki iz naše vasi. Bili smo lepa in povezana družčina, polna otroške razigranosti, smeha in radovednosti, kot je na podeželju. Četrty razred pa sem nato, po odločitvi komisije, nadaljevala v Kočevju, in sicer v prilagojenem programu. Sprva mi je bilo malce nelagodno, da ne rečem težko – enako tudi staršema ter babici in dediju –, saj sem morala zapustiti znano okolje, prijatelje in domače poti, a sem se kljub začetni žalosti hitro ujela v novo okolje, med učitelje in sošolce,« se spominja Kaja. Kljub začetni težki in ne najbolj prijazni odločitvi komisije je selitev v Kočevje Kaji omogočila, da je zasijala in pokazala svoje sposobnosti, ki jih na Robu morda ne bi opazili. Skromna in tiha po naravi o sebi ne pove veliko –raje pusti, da govorijo dejanja in tisti, ki jo poznajo. Tisti, ki pa morda njene nadarjenosti na robarski šoli niso zaznali ali prezrli, pa ... »Kaja je izredno srčno dekle, ki rada pomaga drugim – s spodbudno besedo, objemom ali preprosto prijaznostjo. Je zelo ustrezljiva in topla oseba. Na šolskem področju je bila izjemno uspešna. Glasbeno je zelo nadarjena, kar je dokazovala na številnih šolskih prireditvah; pogosto je tudi povezovala proslave in druge dogodke. Bila je vodilna članica šolske plesne skupine, kjer je vedno spodbujala in pomagala tudi soplesalkam. Poznamo jo tudi kot »knjižnega molja« – za svojo bralno vnemo

je prejela priznanje za zlato bralko,« jo opiše razredničarka Sandra Rusec Belaj. Nadarjenost je izkazovala tudi na likovnem področju – njene čudovite izdelke so pošiljali na različne natečaje. Prejela je priznanje na Dadinem likovnem natečaju ter še nekaj drugih. »Najbolj pa si jo bomo zapomnili po njeni nesebični pomoči sošolcem – pri domačih nalogah, pri pošiljanju snovi, kadar so manjkali, pri opominjanju na šolske obveznosti in pri izdelavi plakatov. Vedno jih je spodbujala, ponavljala snov z njimi pred spraševanji in se trudila, da ne bi nihče ostal sam ali zadaj,« doda razredničarka. »Pri nas je lahko resnično razvijala vse svoje talente, ki so prišli na plano – gotovo bolj, kot bi jih lahko kje drugje. V razredu je bila kot gonilna sila, še posebej kadar je bilo treba pripraviti kaj za nastop. Ko je videla, kako uspešna je, jo je to napolnilo z novim zanosom, energijo in voljo, da je svojo rast gradila in nadgrajevala še naprej,« je na Katjin vsestranskost – tako pri učnem delu in izbirnih dejavnostih

kot v odnosih z drugimi – ponosna njena razredničarka. Pri Katji jo je najbolj ganila njena srčnost. Vedno je pomagala šibkejšim, pogosto tako neopazno, da nihče niti ni vedel. A prav s to toplino se ji je še posebej vtisnila v spomin. Ko je sošolka pozabila denar, ji je Kaja kupila sok. Ko so drugi sošolki predrli balon, ji je svojega preprosto odstopila. Vedno je bila pripravljena posoditi stvari. Takšnih primerov je bilo res veliko. »Izredno ponosna sem bila nanjo, ko je na državnem tekmovanju iz matematike dosegla drugo mesto. Vedno znova me je razveselilo tudi, ko je nastopala na šolskih prireditvah – resnično je talentirana in bilo jo je užitek opazovati«. Seveda pa je bila zelo ponosna tudi na njeno Županovo petico. Prepričana je, da si jo je popolnoma zaslužila. Verjame pa, da smo k temu nekaj pripomogli tudi učitelji – s spodbudo, pomočjo in zaupanjem. Kaja odhaja naprej, bogatejša za številne izkušnje, ki jih morda ne bi bila deležna, če ne bi obiskovala šole v Kočevju. »Naj ostane tako srčna, prijazna in spoštljiva, saj to daje človeku pravo veličino. In naj ostane tudi vestna, marljiva, natančna iskalka znanja,« ji je ob slovesu zaželela razredničarka. Kaja šolanje nadaljuje na Biotehniškem izobraževalnem centru v Ljubljani s trdno zalogo znanja in vsega, kar je pridobila v Kočevju. »Imela sem ob sebi – tako kot ves razred – razumevaljočo, spodbujajočo, sočutno in zabavno razredničarko, ki je bila vedno pripravljena prisluhniti in pomagati. Z njeno podporo sem se lažje soočala z izzivi in rastla tako v znanju kot v osebnosti. Hvaležna sem ji za vso potrpežljivost, spodbudo in nasvete, ki so mi pomagali, da sem zasijala v šoli in pri različnih dejavnostih,« je povedala Kaja. Zahvalila se je tudi šoferju Marku, ki jo je v zadnjem letu skupaj s sošolci vsakodnevno prevažal od doma do šole, ona pa mu je pela in pela.

Kaja bo svojo šolsko pot nadaljevala v Ljubljani

Velikolaški šahisti blesteli tudi med počitnicami

MIHA MIHIČ FOTO: ARHIV ŠD KOČEVJE

V soboto, 28. junija 2025, so v Mariboru potekala ekipna državna prvenstva v hitropoteznem in pospešenem šahu za kadete in mladince v kategoriji kadetov do 16 let.

V dopoldanskem času so se ekipe pomerile v hitropoteznem šahu, kjer so za šahovsko društvo Kočevje v kategoriji do 16 let nastopili tudi učenci naše osnovne šole Bor Žužek ter brata Adam in Peter Mihič. V konkurenci sedmih ekip so se fantje odlično odrezali in osvojili 3. mesto, s čimer so si zasluženo priborili bronasto medaljo.

Popoldne je sledilo še ekipno državno prvenstvo v pospešenem šahu, kjer so naši šahisti ponovno blesteli. S suverenimi predstavami in ekipnim duhom so si zagotovili 2. mesto in postali državni podprvaki v kategoriji kadetov.

Dan prej, v petek, 27. junija 2025, je v Mariboru potekalo tudi posamično Državno prvenstvo v hitropoteznem šahu za kadete in mladince, kjer so se pomerili najboljši mladi šahisti iz vse Slovenije. Bor Žužek s svojo zbrano in zrelo igro osvojil 2. mesto in tako postal državni podprvak do 16 let.

Mladim šahistom iskreno čestitamo in jim želimo še veliko uspehov.

Na tekmovanju so barve našega društva zastopali Bor Žužek ter brata Adam in Peter Mihič, ki so se v močni konkurenci izkazali z odličnimi igrami. Po devetih napetih krogih je Bor Žužek s svojo zbrano in zrelo igro osvojil 2. mesto in tako postal državni podprvak do 16 let. S tem je svoji letošnji zbirki uspehov dodal še en vrhunski rezultat potem, ko je pred kratkim že postal mladinski državni prvak do 14 let v standardnem šahu. Zelo dobro je nastopil tudi Peter Mihič, ki si je z odličnim rezultatom zagotovil 8. mesto in se tako uvrstil v deseterico najboljših. Njegov brat Adam Mihič je prav tako prikazal borbeno in zrelo igro ter tekmovanje zaključil na 14. mestu.

Atletska šola teka Špela vabi k vpisu za šolsko leto 2025/2026

V naši atletske šole se otroci v šolskem letu postopoma učijo vseh potrebnih korakov do popolnega atletskega koraka, od prilagajanja na atletske steze, učenja osnovnih in nadaljevalnih tehnik teka, skokov in metov do vse bolj pomembnega tekmovalnega naboja. Strokovni kolektiv atletskega kluba Špela sestavljajo trenerji, učitelji in vaditelji atletike z večletnimi atletske in pedagoškimi izkušnjami, ki prisluhnejo potrebam posameznika in skrbijo za celovit razvoj otroka. Atletika je zdrav šport, saj krepi vse večje sisteme v telesu in se otrok z njim celostno razvija. Z vpisom otroka v atletske šole boste otroku omogočili, da se bo v življenju v KRALJICI ŠPORTA počutil varno in sproščeno.

Pripravili smo urnik atletske šole za sezono 2025/2026 (www.atletskiklubspela.si), vi pa se odločite, kateri termin vam najbolj ustreza. Atletske korake vodimo od vrtca in nadaljujemo vse do članov. Juhej!

Z našo atletske šole pričnemo v sredo, 10. septembra, 2025. Vpišete se lahko že sedaj preko telefona ali pa pošljete prijavnico po elektronski pošti, da si zagotovite mesto v skupini. Vpis v atletske šole bo potekal v mesecu septembru ob sredah in petkih od 15.00 do 16.00 v športni dvorani Velike Lašče, po telefonu (041-604-185) ali po mailu akspela@siol.net. Trajal bo do zapolnitve mest v skupinah.

Glastonbury 2025

Festival vseh festivalov skozi velikolaške oči

ROK KOKOŠINEK FOTO: JOVAN BATAS

Za devetimi gorami in devetimi vodami, med griči angleške grofije Somerset, približno 40 milj zahodno od skrivnostnega Stonehenga, stoji kmetija. Na prostranih travnikih z razgledom na stolp svetega Mihaela, ki s hriba Tor bdi nad okoliškim barjem, se pasejo kravice. Iz njihovega mleka rodbina Eavis že več generacij proizvaja sir.

Čeprav so Lašče tesno povezane z živinorejo in čeprav imamo tudi zgodovino sirarstva, se je razširjena dopisniška ekipa Troble odpravila na jugozahod Anglije zaradi čisto drugih razlogov.

Zadnji vikend junija na travnikih okoli vasice Pilton ni bilo ne duha ne sluha o

živini, vsaj ne dobesedno, celotna dolina pa se je za nekaj dni prevela v pravo malo mesto. Že od leta 1970 se na kmetiji Worthy v času poletnega solsticija namreč dogaja festival sodobnih performativnih umetnosti Glastonbury.

Oznaka festival dogodka ne opiše zadostno. Obljubim, da se bom po svojih najboljših močeh potrudil s precej več besedami in za nameček dodal še kakšno fotografijo, a bo vseeno težko. Glastonbury je pač potrebno izkusiti na lastni koži.

Za začetek nekaj števil. Od skupno več kot 210.000 vseh obiskovalcev festivala jih je okoli 70.000 prostovoljcev. Ti v zameno za vstopnico, za katero nava-

dni smrtniki odštejemo 385 britanskih funtov, namenijo del svojega časa delu v kakšnem od 100 barov na prizorišču, vzdrževanju čistoče na približno 4.000 straniščih (v nasprotju s slovesom so večinoma izjemno čisti in precej boljši od večine drugih festivalov), usmerjanju množic na enem izmed več kot 100 odrov ali nadzoru na eni od številnih vstopnih točk na festival, ki se razteza na približno 610 hektarjih površine in ga obkroža 8 kilometrov dolga ograja. Za primerjavo, po površini je prizorišča za približno 500 nogometnih igrišč ali za eno Kočevje, po številu obiskovalcev pa kar za en dober Trst.

Verjetno najboljši kratki opis Glastonburyja bi bil, da ne gre za en festival, temveč za kakšnih petnajst festivalov, ki se istočasno dogajajo drug ob drugem. Vstopnica je sicer enotna; po celotnem prizorišču lahko prosto preha-jaš; dovoljen je celo vnos lastne hrane in pijače, vključno z alkoholom, v količinah za "lastno porabo" (kaj točno to pome-ni, bi lahko kleni laški fantje debatirali do naslednjega festivala), a je prizori-šče razdeljeno na več območij oziroma festivalskih četrti, ki ima vsaka svojo tem-atiko, žanrsko usmeritev, nabor odrov, barov, ponudnikov hrane in spremljeval-nega programa.

Ena od ključnih besed pri opisu festi-vala je nedvomno raznolikost. Glasba je morda v središču pozornosti, a seznam ostalega dogajanja je praktično neskon-čen. Ena od prej omenjenih festivalskih četrti je na primer namenjena gledališču in cirkusu, druga kabaretu, tretja roko-delskim delavnicam, četrta sprostitvi in regeneraciji. Ponudba hrane se po kva-liteti, kvantiteti in pestrosti brez težav

kosa s samostojnimi gastronomskimi do-godki. V festivalski kinodvorani projekci-je izbranih filmov pogosto spremljajo po-govori z največjimi zvezdami filmskega sveta. Festival ima svojo radijsko postajo in izdaja na prizorišču natisnjen časopis. Nad morjem štorov se dviga čisto pravi pomol s sladkorno peno, vedeževalci in zabavišnim parkom, na drugi strani doline pa stoji Carhenge, Stonehengu podobna Mad Maxovska umetniška in-štalacija, sestavljena iz starih avtov in poklon umetniški skupini, ki je original-no skulpturo postavila že leta 1987.

Razvoj festivala je neločljivo pove-zan s svobodomiselnostjo angleških t. i. novodobnih popotnikov in hipijev ter kontrakulture reyv scene devetdesetih let prejšnjega stoletja in tudi dandanes ne skriva svoje aktivistične in politične držje. Festival tako gosti številne govore in okrogle mize o najrazličnejših pro-blematikah našega časa. Okolje, ena-kopravnost, pacifizem in kampanja za jedrsko razorožitev so stalnice, ki sta se jim v zadnjih letih pridružila tudi Ukrajina

in Palestina. Med vidnejšimi gosti, ki so se zvrstili pred mikrofonom festivala v zadnjih letih, so tako Sir David Attenbo-rough, Volodimir Zelenski, Jeremy Cor-byin in celo Dalai Lama.

Po skoraj 3500 znakih strnjene-ga pregleda pa se še vedno nismo dotaknili glavne atrakcije, glasbe. Za podrobnejši pregled seznama nastopajočih samo na letošnji izvedbi bi potrebovali posebno izdajo Troble, zato naštejemo le nekaj po-udarkov.

Največje zvezde osrednjih treh dni festivala so bile The 1975, Neil Young in Olivia Rodrigo. Na tradicionalnem "ter-minu za legende" se je letos predstavil Rod Stewart. V preteklih letih so v tem terminu nastopili Cat Stevens, Shania Twain, Lionel Richie, Dolly Parton in Kylie Minogue. Dodobra so svoje odre napolnili tudi britanski pop fenomen Charli XCX, vedno brutalni The Prodigy, kanadska ikona Alanis Morissette, ki se je le en teden pred Glastonburyjem ustavila tudi v naši sosesčini, vsestranski Nile Rodgers s Chic ter legende britpopa

Pulp, ki so pod psevdonomom Patchwork s svojim skrivnim nastopom poskrbeli za enega od vrhuncev tedna. Med vidnejšimi imeni elektronske scene najdemo Amelie Lens, Richieja Hawtina, Four Teta, Solomuna in neizbežnega Fat Boy Slima, ki je letos odrolal že svoj reci in piši stoti set na Glastonburyju.

Za morda moj najljubši moment letošnjega festivala so poskrbeli fantastični Franz Ferdinand, ki so za piko na izvrstnemu festivalskem setu polnemu uspešnic pri največji od njih (Take Me Out) dodali gostujoči nastop Petra Capaldija, najbolj poznane po svoji upodobitvi Dr. Whoja. Prav gostujoči nastopi so stalnica Glastonburyja, ki poskrbijo, da so nastopi zasedb še za nivo boljši od njihovih običajnih. Scissor Sisters se je na odru tako pridružil sam Sir Ian McKellen, Rodu Stewartu kitarist The Rolling Stones Ronnie Wood, Olivii Rodrigo pevec zasedbe The Cure Robert Smith in še bi lahko naštevati.

A pravi čar Glastonburyja se skriva stran od nepreglednih množic na glavnih odrih. Ko na nekem majhnem odru čisto po naključju najdeš možakarja, ki igra na theremin in sintetizator, izdelan iz teslinega transformatorja. Ko še rahlo zaspan ob 12 skupaj s še kakšnimi tridesetimi sotrpini gledaš izvajalca, ki že naslednje leto eksplodira in napolni arene. Ko ob treh zjutraj z bolečimi nogami ter (vsaj v tistem trenutku) božanskim toastom v roki zbiraš motivacijo za dolgo pot nazaj do svojega šotora in te preseneti nepoznan band, ki hitro postane

eden od tvojih najljubših. Ko pred eno od stojnic s hrano pride do spontanega skupinskega petja. Ko se ozreš gor in vidiš pilota, ki je na nebo narisal ogromen smejoč obraz. Magičnih momentov in majhnih interakcij s popolnimi neznanci Glastonbury ponudi obilo.

Po vsem naštetem ne preseneča, da je bilo 135.000 vstopnic za letošnjo izvedbo festivala razprodanih v 35 minutah. A že sam proces nakupa vstopnic zahteva kar nekaj priprave ter tudi dobro mero sreče. Tu pa se izzivi šele začnejo. Vsi lepi trenutki, ki jih festival ponudi, imajo namreč svojo ceno.

Velikost festivala kljub večini brezhibni organizaciji pomeni kar nekaj stanja v vrstah, še posebej pri prihodu in odhodu, ko je vsak naložen še z vsaj dvajset kilogrami prtljage in opreme za

kampiranje. Za vsakega izvajalca, ki ga uspeš ujeti, zamujaš najmanj tri, ki igrajo istočasno na drugi strani festivala. Pri načrtovanju dneva je potrebno upoštevati geografijo, saj lahko pot od enega odra do drugega hitro vzame več kot pol ure, četudi se ne ujameš v gnečo in hodiš po suhem. Festival slovi po nalivih, poplavih in blatu bibličnih razsežnosti in čeprav so klimatske spremembe poskrbele, da to ni več pereč problem, je dež zamenjalo žgoče sonce, sence pa kritično primanjkuje. Ko ne hitiš z ene strani festivala na drugo, večinoma stojiš pred odrom čakajoč na naslednjega izvajalca. Vseskozi si na nogah in brez problema narediš več kot 10 kilometrov na dan, spiš pa že tako ali tako premalo. Po petih dneh si – verjemite mi – popolnoma izčrpan. In če to ni dovolj, je še pivo zanič.

“Glastonbury ni navaden festival, Glastonburyju se moraš predati,” je na Piramidi, glavnem odru festivala, rekel Jarvis Cocker, pevec zasedbe Pulp. In še kako ima prav.

Pa je na koncu vredno? Absolutno.

Glastonbury ni festival, ki ga obiščeš, temveč festival, na katerega se vračaš. Prihodnje leto ga sicer ne bo – na vsakih pet let pride leto brez festivala, da se kravice, narava in sosede lahko spočijejo. Leta 2027 pa morda svoj košček festivalskega mozaika ponovno prispeva tudi velikolaška dopisniška ekipa.

Pešci žrtve prometnih nezgod

NIKO SAMSA FOTO: NIKO SAMSA

Na označenih prehodih pešci s svojim nepravilnim ravnanjem povečujejo tveganje za trk. Že otroci v vrtcu so seznanjeni, da se je potrebno pred prečkanjem prepričati, ali vozi vozilo proti prehodu. V tem primeru je potrebno počakati, da pelje vozilo mimo ali da se popolnoma ustavi. Pešec ni v prednosti pred vozilom, ki je več kot dvajsetkrat težje od njega, seveda ima pa prednost pred voznikom. Če opazujete pešce, ki hočejo na prehodu prečkati vozišče, jih večina ni strpnih in kljub vozilu, ki vozi proti prehodu, stopijo na cestišče. To je nevljudno do voznika, ki se lahko zmede, ali naj nenadoma zavre ali naj prevozi prehod, kar pomeni prekršek. Pešec se ne zaveda, da ima vozilo veliko daljšo zavorno pot kot on.

Poglejmo si prehod za pešce na regionalni cesti v Velikih Laščah. Kdaj je prehod varen za pešce in nemoteč za voznike?

Na prehodu ob Gostilni Kukelj je pas širok 3,5 metra, nasprotni pa 5,5 metra.

Če prečka pešec prehod ob Gostilni Kukelj, pogleda na levo stran in nato na desno. Levo je vozilo v vidnem polju na razdalji 80 metrov. Da varno prečka prehod in se izogne vozilu s hitrostjo 50 km/h, ima na voljo 5,76 sekunde. Vozilo z desne smeri pripelje v vidno polje na razdalji 65 metrov, pešec ima na voljo za prečkanje 4,68 sekunde in mora prečkati s hitrostjo 5,6 km/h.

Če prečka pešec prehod proti Gostilni Kukelj, je vozilo, ki prihaja iz ljubljanske smeri v vidnem polju na razdalji 47 metrov. Pešec ima na voljo 3,38 sekunde, da prispe do nasprotnega pasu oz. hodi s hitrostjo 5,9 km/h (prehoditi mora širino do nasprotnega pasu 5,5 m). Če prihaja vozilo iz kočevske smeri, je vozilo v peševem vidnem polju na razdalji 80 metrov. Pešec ima na voljo 5,76 sekunde. Vozilo naj ne bi trčilo v pešca, če prečka prehod s hitrostjo najmanj 5,7 km/h.

Vse manjše hitrosti pešca, kot so opisane za hitrost vozila 50 km/h brez zaviranja, bi povzročile trk s hudimi posledicami za pešca. V primeru zaviranja voznika pri hitrosti 50 km/h pa so poti ustavljanja vozila največ odvisne od podlage, reakcijske poti in poti zaviranja. Pot zaviranja na suhi podlagi je 12,3 metra, skupaj z reakcijsko potjo 23 metrov, na mokri skupaj 35,5 metrov, na poledeneli pa 48,7 metra. Pešci večkrat tvegajo in zaupajo vozniku, da bo pravočasno ustavil. Nikoli ne vemo, ali je voznik sposoben to storiti. Lahko je nezbran (zmeden), pod vplivom psihoaktivnih snovi, invalid ali v pogovoru.

Za voznike, ki prihajajo iz ljubljanske smeri, bi bilo priporočljivo, da bi imel prehod za pešce vgrajen sistem Inovativno cops@zebra, ki bi zagotovil opozarjanje voznikov na pešce, pešci pa bi bili seznanjeni s hitrostjo bližajočega se vozila.

Torej, strpnost ali tveganje?

Dogodki v Župniji Velike Lašče

V župniji Velike Lašče je bilo do septembra kar nekaj pomembnih dogodkov. V januarju je bil organiziran izlet z ogledom jasluc v Ljubljani, ki so se ga udeležili otroci, ki so redno obiskovali božično osemdnevno. V marcu smo imeli v Grozdetovem domu predavanje o demenci.

BRANKA LEVSTIK FOTO: PETER CENTA

Romanje v Oglej

22. marca smo kot župnija romali v Oglej, kjer je bilo zbranih okrog 1700 romarjev Ljubljanske nadškofije. Ogledali smo si znamenito baziliko, ki je posvečena Marijinemu vnebovzetju ter Mohorju in Fortunatu in velja za ključno versko in zgodovinsko središče ter hkrati zibelko krščanstva na naših tleh. Dragocenost oglejske bazilike so mozaiki iz leta 314, preko katerih so v takratnih časih »razlagali«
Sveto pismo ter širili krščanstvo. Zaradi gradnje nove cerkve na tem območju so bili mozaiki zasuti in skriti več kot 1500 let do ponovnega odkritja leta 1909. Slovesno sveto mašo je daroval ljubljanski nadškof metropolit msgr. Stanislav Zore ob somaševanju pomožnih škofov Antona Jamnika in Franca Šuštarja, goriškega nadškofa Carla Roberta Maria Readaelia, upokojenega beograjskega nadškofa Stanislava Hočevarja in več kot 50 duhovnikov.

V aprilu smo imeli redno birmo in v tednu pred sveto birmo se je nadškof msgr. Stanislav Zore srečal z vsemi skupinami, ki delujejo v župniji. V maju so tretješolci prejeli prvo sveto obhajilo in konec maja so vsi veroučenci zaključili veroučno leto.

Sprejem relikvij blaženega Alojzija Grozdeta

1. junija 2025 smo v Velikih Laščah imeli slovesno sveto mašo, ki jo je daroval upokojeni beograjski nadškof msgr. Stanislav Hočevar ob somaševanju domačega župnika Andreja Ojstreža. Postulator msgr. Igor Luzar je naši župniji posredoval relikvije blaženega Alojzija

Grozdetu, slovesno pa jih je vsem nam med sveto mašo izročil nadškof. V homiliji je g. Hočevar orisal Grozdetovo življenjsko pot in poudaril, naj se mu radi priporočamo v molitvi in naj bo naš priprošnjik pri Bogu. V župniji imamo že Grozdetov dom z zimsko kapelo, veroučno učilnico in večnamensko dvorano. Po slovesni sveti maši je sledil krajši kulturni program, v katerem je sodeloval cerkveni pevski zbor župnije pod vodstvom Ladke Deterding, recitatorja Filip in Lucija, ki sta prebrala nekaj Grozdetovih pesmi in instrumentalistke Meta, Špela in Eva.

Srebrna maša župnika Andreja

Na god apostolov Petra in Pavla je velikolaški župnik Andrej Ojstrež ob 25-letnici duhovništva slovesno daroval sveto mašo ob somaševanju msgr. mag. Igorja Luzarja, Andreja Muleja, župnika pri Sv. Gregorju in Gorana Avramova, župnika iz Beograda. V uvodu je predstavnik ŽPS srebrnomašnika nagovoril in spodbudil, naj bo njegova zvestoba Bogu navdih za mnoge in naj bo zname-

nje upanja za našo Cerkev. V pridigi, ki jo je imel msgr. Igor Luzar, je predstavil življenjsko pot srebrnomašnika in med drugim povedal: »Odraščal si v krščanski družini in tam sprejel prve osnove krščanskega življenja in postal ministrant. Posvečen si bil v svetem letu 2000 in srebrni jubilej obhajaš v svetem letu – na poti kot romar upanja. Ko si postal duhovnik, te je Bog postavil na pot. In to duhovniško pot zaznamujejo različne duhovniške postojanke. Tudi apostoli so hodili iz kraja iz kraj, kjer so čutili, da jih pošilja Gospod. To odlikuje dinamičnost našega poslanstva – najprej, ko si začel duhovniško pot kot kaplan v Starem trgu pri Ložu, nadaljeval v Ribnici, potem si postal župnik na Jesenicah in nadaljeval pot tukaj v Velikih Laščah in Robu. Tvoje duhovniško osebnost krasijo lepe lastnosti. Vedno je ob tebi čutiti veselega, odprtega, prijateljskega in iskrenega človeka. To so prepoznali in prepoznavajo ne samo tvoji farani, ampak tudi sobratje duhovniki v dekaniji, ki so te izbrali za dekana. Tvoja pozitivna naravnost mnoge privlači, pa ne samo verne, ampak tudi neverne, da se kot učenci ob Jezusu ob tebi dobro počutijo in mu sledijo na poti. Kot človek in duhovnik v vseh ljudeh najprej poiščeš, kar je dobro in plemenito.«

Dobre lastnosti župnika Andreja so bile poudarjene tudi v čestitki ključarja in predstavnice ŽPS-a ob koncu svete maše. V imenu občine je srebrnomašniku čestital podžupan g. Dejan Zakrajšek. Po slovesnosti se je srebrnomašnik rokoval s farani in razdelil spominske podobice. Pred cerkvijo je nato sledilo prijetno druženje.

Poslovilna sveta maša župnika Andreja

V nedeljo, 27. julija, sta bili v župniji Velike Lašče zadnji nedeljski sveti maši župnika in dekana ribniške dekanije Andreja Ojstreža. Župnik se je po 10 letih delovanja v župniji Velike Lašče in soupravi Rob poslovil in s 1. avgustom nastopil novo duhovniško pot v župniji Škofja Loka.

Med sveto mašo se je g. Andrej zahvalil vsem sodelavcem – članom ŽPS, katehetom, ključarjem, organistom, pevcem, mežnarju, zakoncem, mladim, oznanjevalcem Božje besede, ministrantom, krasilkam, čistilkam in vsem, ki so kakorkoli pomagali v župniji. Vsem faranom se je zahvalil za molitve, pomoč in dobronamerne nasvete in se hkrati opravičil, če je koga z netaknostjo prizadel ali mu storil krivico. Poudaril je pomen preizkušanih bratov in sester, ki so zaradi bolezni, starosti, osamljenosti ali drugih težav velik blagoslov župnije. Še posebej se je zahvalil g. Antonu Dobrovoljcu, ki mu je bil v pomoč v Laščah, še posebej pa na soupravi v Robu. Zaključil je z besedami: »Dobri Bog, blagoslovi moje farane in jih vodi še naprej po plemeniti poti in naj ljudje v njih prepoznajo dobre ljudi. Iskrena hvala Bogu in Vam. Novega župnika sprejmite z veseljem in toplino.«

Župniku se je ob slovesu v imenu faranov zahvalil farni ključar, ki je izrazil hvaležnost za vse svete maše, priprave na zakramente, obiskovanja bolnikov, obnove v cerkvi in župnišču, druženja in vse trenutke, ki jih je kot župnik name-

nil faranom. »S svojim zgledom ste nas kot župnik vedno učili, kaj pomeni biti človek z velikim srcem«. V imenu članov ŽPS in vseh ostalih skupin se je župniku zahvalila članica ŽPS in začela z mislijo patra Bosmansa: V življenju se srečuješ z mnogimi ljudmi, a le malo jih vstopi v tvoje življenje. Pravi blagoslov je imeti ob sebi dobre ljudi, ljudi, ob katerih se čutiš varnega in sprejetega. »Mi smo se ob vas čutili varne in vedno sprejete in vedno ste vedno iskali v ljudeh dobre stvari. Naj bo to vaše vodilo tudi naprej. Vsi vam želimo, da vas Božji blagoslov spremlja na vaši nadaljnji poti v novi župniji in da bo Bog vedno milosten in radodaren do vas.« Za darilo smo župniku podarili album s fotografijami pomembnih dogodkov v naši župniji v zadnjih 10 letih. Naj bodo slike spomin poleg vseh ostalih spominov iz naše župnije.

Na koncu se je župniku zahvalil tudi podžupan občine Velike Lašče za korektno sodelovanje in mu zaželel veliko lepega v novi župniji. V spomin na našo občino mu je podaril knjigo Trubarjev katekizem.

Farani Velikih Lašč smo hvaležni Bogu za 10-letno duhovno vodstvo župnika Andreja in mu na nadaljnji poti želimo veliko Božjega blagoslova.

Umestitev novega župnika Luka Demšarja

1. avgusta je v našo župnijo iz Kamnika prišel župnik g. Luka Demšar. V duhovnika je bil posvečen leta 2011. Na prvem službenem mestu je bil v župniji Ljubljana Šentvid, nato je bil še dve leti kaplan na Vrhniki. Leta 2014 je postal župnik v župniji Kamnik in od leta 2019

sprejel v soupravo še župnijo Tunjice, hkrati pa je opravljal tudi naloge dekana.

Prvo avgustovsko nedeljo je novega župnika pri jutranji sveti maši v Laščah umestil arhidiakon g. Sebastjan Likar.

V nagovoru ga je pozdravil predstavnik farnega občestva in med drugim dejal: »Vinograd, v katerega vstopate, je pester. Pot po njem je včasih ravna, gladka in kamnita, včasih ovinkasta in blatna. V njem rastejo trte vseh vrst – trdne in občutljive, mlade in stare, nekaj močnih, nekaj šibkih, nekatere rastejo naravnost, druge malo po svoje. Nekatere rabijo oporo, druge pa le več sonca. Ene so polne soka življenja in druge skrivajo ranjenost. Kot pastir in duhovnik ste poklicani, da med nas vnašate veselo oznanilo Božje besede, spodbudo, tolažbo, usmiljenje in navzočnost Kristusa, ki je resnična trta in gospodar vinograda. Ob tej priložnosti vam izrekamo hvaležnost za vašo pripravljenost služiti našemu občestvu. Želimo vam, da bi se med nami počutili sprejeto, domače in varno. Naj vam Bog nakloni trdno zdravje, notranji mir, modrost in moč, da boste lahko zvesto in vdano opravljali svoje poslanstvo.«

Župnik Luka, dobrodošli med nami!

Oratorij v Velikih Laščah je potekal od 25. do 29. avgusta.

Naslov letošnjega oratorija »Ne boj se, zasvetil!« kaže na zgled Alojzija Groz-

deta, ki je odraščal v težkih okoliščinah. Kljub zasramovanju, ker je bil nezakonski otrok, se je trudil v šoli in pri delu. Bil je zgled drugim in ni ga bilo strah zagovarjati vere pred drugimi. Vedno je bil pripravljen pomagati in odlikovala ga je globoka pobožnost do Božje Matere Marije. Alojzij Grozde je umrl mučeniške smrti in 13. junija 2010 je bil na slovenskem evharističnem kongresu v Celju razglašen za blaženega. Njegove relikvije so 27. maja 2011 prenesli v svetišče Matere Božje na Zaplazu.

Na oratorij se je prijavilo 84 otrok in letos se je lanskim animatorjem priključilo veliko mladih animatorjev (letošnjih birmancev) in tega smo zelo veseli. Oratorij smo začeli in končali s sveto mašo v naši cerkvi, ki jo je daroval župnik Luka.

Vsak dan so otroci sledili oratorijski zgodbi, imeli kateheze, igre in delavnice. V torek sta nas obiskali medicinski sestri iz Zdravstvenega doma Ribnica, predstavili postopke oživljanja in otroci so tudi praktično preizkušali oživljanje z defibrilatorjem.

V sredo smo imeli izlet z vlakom v Ribnico, si gledali policijsko postajo in se posladkali s sladoledom. V četrtek smo šli peš do Dvorske vasi, se ustavili v cerkvi Janeza Krstnika in se po kosilu zabavali z vodnimi igrami na igrišču. Zadnji dan so otroci od 1. do 4. razreda pod vodstvom ge. Metke izdelovali mini knjižice; ob pomoči ge. Ive sta sledila urejanje prostorov in priprava na sveto mašo. Ge. Metki se zahvaljujemo za čas in material in ge. Ivi za pomoč pri delu.

Tudi letos smo imeli zagotovljen toplel obrok, ki sta ga ponovno prispevala naša stalna sponzorja: gostilna Pri Kropcu in Kmetijska zadruga Velike Lašče. Vodstvu OŠ se zahvaljujemo za sodelovanje in pomoč, da so nam kuharice kljub težkim pogojem tudi letos kuhale kosilo v petek in hvala za izposojajo posod. Hvala tudi ge. Miheli, ki je skuhalo juho, ge. Petri za sladoled, animatorji pa smo že tradicionalno spekli palačinke.

Letos so nas finančno podprli tudi sponzorji, za kar se jim lepo zahvaljujemo (občina Velike Lašče, Občinski odbor SDS, Občinski odbor NSi). Hvala tudi posameznikom in vsem, ki ste prispevali dar v cerkvi, za sladke dobre in sadje.

Hvala PGD Velike Lašče za izposojajo miz in PGD Dvorska vas – Mala Slevica za pripravo prostora v Dvorski vasi, uporabo doma in izposojajo brentač.

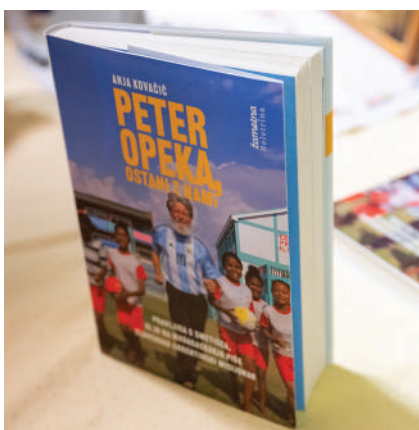
Hvala vsem za prijazne besede, spodbude in molitve. Naj bo bl. Alojzij Grozde priprošnjik pri Bogu tudi v novem šolskem letu.

Navdihujoč večer na Trubarjevi domačiji: predstavitev knjige Peter Opeka, ostani z nami

Obiskovalci galerije na Trubarjevi domačiji so v petek, 5. septembra, do zadnjega kotička napolnili prostor, ki podpira obstoj in razvoj slovenskega jezika. Prišli so prisluhniti predstavitvi knjige Peter Opeka, ostani z nami avtorice Anje Kovačič, ki je v pogovoru s televizijsko voditeljico Nino Cijan razkrivala ozadja nastajanja tega izjemnega dela.

DEJAN ZAKRAJŠEK FOTO: BOŠTJAN PODLOGAR

V večer ima za našo občino poseben pomen, saj je Peter Opeka že od leta 2009 častni občan Občine Velike Lašče. Naziv mu je bil podeljen kot priznanje za izjemno življenjsko delo – za njegovo vztrajno in požrtvovalno pomoč najrevnejšim na Madagaskarju, kjer že več kot petdeset let gradi domove, šole, bolnišnice in, kar je najpomembneje, vrača ljudem dostojanstvo in upanje.

Avtorica knjige, novinarka in popotnica Anja Kovačič, je obiskala skupnost Akamasoa, kjer deluje Opeka, in tam preživela nepozabne dni. V knjigi je zbrala resnične zgodbe – glasove ljudi, ki so jih mnogi pozabili, dokler se ni pojavil Peter. »Želela sem, da knjiga govori skozi oči ljudi, ki jim je Opeka spremenil življenje,« je povedala Anja. Knjiga tako ni klasična biografija, ampak mozaik pričevanj, ki razkrivajo, kako lahko predanost in vera premikata meje.

Pogovor je vodila Nina Cijan, ki je s toplino in občutljivimi vprašanji pomagala odpirati ozadja zgodbe in misli, ki so nastajale ob pisanju. Občinstvo je prisluhnilo ne le dejstvu, temveč tudi čustvom – kako se je avtorice dotaknilo delo misijonarja, ki ostaja ponižen, preprost in vedno blizu ljudem. Svoje občutke, izkušnje in doživetja je delila tudi Eva

Trpin Fortuna, zdravnica iz naših krajev, ki je z družino tudi že obiskala Madagaskar in pomagala pri zdravljenju najrevnejših.

Poseben pečat večeru so dodali lazaristi z Madagaskarja, ki so s pesmimi v malgaščini ustvarili edinstveno vzdušje. Njihova glasba ni bila le spremljava, temveč molitev in izraz skupnosti, v kateri deluje Opeka. Zvoki z daljnega otoka so se zlili z domačim okoljem Trubarjeve domačije, kot bi za trenutek Madagaskar postal del naše pokrajine.

Dogodek je sklenil občutek globokega spoštovanja. Kot je dejala ena od njegovih prijateljic iz otroštva: »Peter Opeka ne potrebuje kipa. On je kip ponižnosti.«

Predstavitve knjige na Trubarjevi domačiji je bila več kot kulturni dogodek. Bila je priložnost, da se spomnimo, kako pomembno je služenje človeku, in kako ponosni smo, da je prav takšen človek – Peter Opeka – častni občan naše občine.

Vseslovensko srečanje kmetov

Letos bo minilo že dvaindvajset let, odkar poteka na Ponikvi in Slomu, rojstnem kraju Antona Martina Slomška, vseslovensko srečanje kmetov. Slomšek je zavetnik kmetov, slovenskega kmetijstva in kmetijskega slovstva. »Večnosti cena sedanji je čas« je Slomškova misel, ki je vodilo letošnjega dogodka.

Letošnje 22. vseslovensko srečanje kmetov se bo v nedeljo, 12. oktobra 2025, pričelo v cerkvi sv. Martina na Ponikvi ob 12.00 uri s sveto mašo.

Ob 14. uri bomo druženje nadaljevali s slavnostno akademijo pred Slomškovo rojstno hišo na Slomu. Zbrane bo nagovorila predsednica Republike Slovenije **Nataša Pirc Musar**; poseben gost dogodka bo župnik **Martin Golob**.

Tega dogodka se bomo udeležili tudi člani OE KGZS Kočevje.

Odhod avtobusa bo ob 8.30 uri izpred cerkve v Ribnici. Možnost vstopa tudi na vmesnih avtobusnih postajah.

Prijave sprejema Vladka Turk Mate do srede, 1. 10. 2025 oziroma do zasedenosti avtobusa na telefon: 01-837-32-54 ali 031-310-168. (Prevoz in hrana gratis).

Vabljeni!

Jože Marolt, predsednik sveta KGZS OE Kočevje

Popotovanje od Velikih Lašč do Kopra ... in nazaj

ANDREJ KRIČKA

Vročina je bila že dolgotrajna in neznosna. Da narediš in postoriš nekaj, a da človeško telo ne bi trpelo, je potrebno opraviti zgodaj zjutraj. Telo je včasih težko pripraviti na podvig jutranjega vstajanja, a če je um pripravljen, ni problema.

V objemu jutranje meglice se sliši le trenje pnevmatik kolesa, ki drsijo po obrabljenem in pregretem asfaltu od prejšnjega dne. Kotichek očesa gleda obris sonca, ki hoče prebuditi dolino. Vidi se le utripanje lučk na kolesih, ki drvijo po Lužarjevem klancu proti Novi Vasi, kjer združimo veselje in trpljenje tistega dne s kolegi iz Ribnice. A več nas je, daljša je vlakovna kompozicija. Hitrejša in učinkovitejša je le-ta.

Po učinkovitih menjavah na čelu, so za nami Cerknica, Unec in Postojna. Kraj pod južnim robom postojnskih vrat (612 m), kjer je najzložnejši prehod iz notranjosti Slovenije proti morju. Že se vidi Nanos s svojimi golimi pobočji. Dan je komaj pretegnil roke in noge, ko smo že čutili moč sonca, ki nas bo spremljala na poti.

Potujemo skozi Senožeče – kraj, ki je zrasel ob nekdanji pomembni cesti, ki je vodila iz Primorja na Kranjsko – mimo Divače in že smo v Kozini. Kraj oziroma naselje, ki ima pomembno prometno lego, na križišču cest Ljubljana – Koper in Trst – Reka. Naselje, ki je nastalo ob zgraditvi južne železnice.

S počitkom zajamemo malo sape. A daljši odmor ni potreben. Sledi najlažji del trase tistega dne. Spust po stari črnokalski cesti. Mišice preklopimo v »stand by« fazo in ko pridemo v kraj Rižana, jih zopet vklopimo. Po vseh turističnih ogledih, ki so bili ujeti v koticke naših oči, prispemo v Koper. Dom istoimenskega nogometnega prvoligaša, katerega glavni sponzor je največji delodajalec v mestu – Luka Koper. Turisti vsepovsod. Željni si ogledati staro mestno jedro ali samo ohladiti pregrete glave s pomočjo namanjanja nožic v vodo.

Tudi mi si privoščimo ohladitev in regeneracijo. Prične se nadgradnja knjige Popotovanje od Litije do Čateža. Priredba knjige, kjer se knjiga obrne in nas pot odpelje nazaj. Prispemo v Rižano, kjer se uradno prične vzpon. Sonce na vrhuncu svoje moči nas boža po vratu, hrbtu, licih. Ob vsakem gibu naše telo masovno zapušča elektroliti. Avtomobili turistov, ki drvijo mimo nas, blažijo vročino s svojo hitrostjo in zavetjem.

Prispemo na vrh in že se začne v glavi vrteti pesem Pa po lojtrci gor, pa po lojtrci dol. Razgibanost primorske pokrajine, ki se kar naenkrat zlije z notranjsko. Ko človek kolesari po trasi, ki ni krožna in se v obe smeri voziš po isti poti, se mu v glavi podijo različne misli. Joj, a po isti poti nazaj; joj, a po tem klancu navzdol bo potem potrebno gor; upam, da bo kaj vetra v hrbet ... Ste kdaj doživeli občutek, ko nekam potujete, da se pot vleče, a ko se vračate, se vam zdi, pot poteka hitreje. Tisti dan je bilo točno tako. V pravi družbi in ob pomoči vetra smo bili že nazaj v Novi Vasi, kjer smo ohladili telesa ob igranju Modrijanov na gasilski veselici.

Prečudovita Slovenija, prelepa panorama, dobra družba, pozabljeno vroče vreme. Včasih smo preveč razvajeni od vožnje po avtocesti, medtem pa pozabljamo, kaj vse skriva vožnja po stari cesti.

Sveto leto

JOŽE STARIČ

Včasih so ljudje iz naših krajev radi romali na Trsat: z vlakom, avtobusom, nekateri pa morda tudi peš. Avgusta sva se s Filipom odpravila na peš romanje na Trsat. Pot, na kateri sva se prvi dan ustavila pri Magdalenii Gornik na Gori, drugi dan pa ob kapelici Svete Marije v snežniških gozdovih, sva opravila v treh dneh. Romanje, na katerem sva spoznavala vsak sebe in drug drugega, sva zaključila s 561 stopnicami do svetišča Matere Božje Trsatske.

Medvedi v objemu Karpatov

ANDREJ KRIČKA FOTO: LUKA MOŽINA

Svet je velik. Prevelik, da bi si ga ogledali in prepotovali, kar nam ponuja. Tudi ko si ogledamo in spoznamo nekaj novega in prečudovitega in se vrnemo domov, uporabimo znano frazo. Povsod je lepo, a doma je najlepše. Tudi ko spoznavamo druge kulture, kulinariko, običaje, je domačnost tista, ki jo pogrešamo.

Prečudovita Slovenija. Dežela, ko se v nekem trenutku potepaš v Alpah in gorah, po nekaj urah vožnje že plavaš v morju ali pa se namakaš v reki Kolpi. V tako majhnosti ujeta taka veličina. A v tej majhnosti se še vedno skrivajo kotički, odmaknjeni od oči, ki naj bi ostali skriti našim pogledom. Ko misliš, da smo si že ogledali našo deželico po dolgem in po čez, se vedno najde kakšen takšen kraj. Še toliko bolj ga začutiš, ko se popelješ s kolesom ob spremstvu vetra v laseh, ob šumenju potoka, ki s svojim žuborenjem hladi žejna usta. Veliko je takih krajev, za katere mislimo, da smo videli vse, a našim očem vedno ostane še kaj nevidenega.

Že smo obiskali prečudovite pokrajine, ki so ujete v karpatsko gorovje. Ceste, ki vodijo z ene strani vrhov na drugo. Vsak od nas bi se vprašal, kaj je toliko zanimivega na potepanju po že prevoženih cestah. Hmmm? V klanec so bile prevožene z ene strani, toda ne z druge. Pri spustu človeško oko ni fokusirano in sproščeno za opazovanje, kot je pri kolesarjenju navkreber. Saj vemo, da je po-

treben le delček sekunde nepredvidnosti in že zmanjka ceste kot tudi nas na njej.

Transfagarasanska cesta. Cesta diktatorja, namenjena transportu vojaških sil. Gledano skozi prizmo dogodkov, ki se dogajajo po svetu, bi ji lahko rekli cesta zla, temačnosti. Mogoče res. A ko se pelješ po njej, te navdihuje z naravo, z druženjem z njenimi prebivalci. To niso svizci, ki tekajo naokoli z Milko v roki, ampak rjavi kosmatinci. Ti niso stigmatizirani kot pri nas doma. Tukaj so le del celote, kulise, ki jo ponuja cesta ob vožnji po njej. Nekaj, kar nas povezuje z domom.

To je tista panoramska cesta, ki je v svetu avtomobilizma nepogrešljiva. Prečudovito speljane serpentine, ki se zlijejo z okolico. Ko človeški um ne more razumeti združljivosti sodobno umetnega in nečesa naravnega. Kot da sta že od nekdaj tam. V vseh serijah o avtomobilih in revijah so del prispevkov, vključene v prelepo kuliso. Od začetnih ovinkov in

ceste, ki je skrita v gozdu, se ta osvobodi na planoti obdani z vrhovi, ko se vije po prečudoviti planoti.

A ko misliš, da na poti ne moreš občutiti še lepšega pogleda, te cesta popelje na DN67C. Transalpinska cesta. Če te prej omenjena popelje iz gozdov na planoto, lahko pri omenjeni občutiš neskončnost gozdov. Če te cesta voditelja Nicolasa popelje na planoto, ujeto med vrhove, te DN67C popelje na vrhove. Ko dosežeš najvišjo točko transalpinske ceste, prelaz Urdele, sestopiš s kolesa, se sprehodiš še nekaj sto metrov in se ozreš. Oko opazovalca se v trenutku ujame v trans. Trans neskončnosti. Pogled, ki bi si ga človek želel obdržati, odnesti domov in ga deliti z vsakomer. Trenutek, ki te prikuje na tla in obstaneš nepremično. Zato se je vredno vrniti na kraj zločina. Pred leti so bili vrhovi ujete v meglico, kar je bil tudi dodaten čar, toda letos je bilo sonce še dodaten bonus.

Vsako popotovanje terja določene stroške, ki jih kasneje odtehta vse videno na popotovanju. Vsak cent je poplačan z vidnim. Toda to popotovanje je bilo toliko lažje zaradi podpore človeka, ki ceni taka popotovanja in druženja. G. Levstek iz podjetja Tanko d. o. o. je s skromnim prispevkom olajšal a dodatno polepšal popotovanje po deželi rjavega medveda in Vlada Tepesa. G. Levstek, člani društva se ti zahvaljujemo za donacijo.

Razstava ob občinskem prazniku

MAGDA PETERLIN, DPŽ VELIKE LAŠČE FOTO: ARHIV DPŽ

Ob letošnjem občinskem prazniku smo članice Društva podeželskih žena Velike Lašče, Društva upokojencev Velike Lašče in klekljarice iz Gradeža pripravile Razstavo kulturne dediščine, ki je bila na ogled od 7. do 9. junija letos v prostorih bivše zadružno prodajalne. Razstava je prikazovala ročna dela in ustvarjanje, ki so nam jih predali naši predniki. Razstavo si je ogledalo veliko obiskovalcev; v ponedeljek 9. junija so si jo ogledali tudi učenci osnovne šole Primož Trubar Velike Lašče.

Društvo podeželskih žena vabi na
Bučno marmeladni dan,
ki bo v soboto, 4. oktobra 2025,
pred samopostrežno trgovino (ZTC)
Kmetijske zadruge Velike Lašče.

V okviru programa, ki bo potekal od 8. do 13. ure, se bo kuhala bučna juha, ocenjevale se bodo marmelade, na ogled bo razstava buč in gospodinjstev košaric.

Dan gospodinj v cerkvi Sv. Lovrenca na Velikem Osolniku

DRAGICA HERIC FOTO: DRAGICA HERIC

V nedeljo, 10. avgusta, na god Sv. Lovrenca in po godu Sv. Marte, 29. julija, zavetnice gostoljubja, doma in družin, so članice Društva podeželskih žena Velike Lašče praznovala Dan gospodinj letos v cerkvi Sv. Lovrenca na Velikem Osolniku.

V svojih prazničnih oblekah in s praporom, ki ga je nosila Draga Ponikvar, so pred cerkvijo na Velikem Osolniku pričakale številne farane in jih pospremile v cerkev k sveti maši. Zbrane sta v cerkvi nagovorila skrbnik cerkve Milan Tekavec in predsednica Društva podeželskih žena Velike Lašče Magdalena Peterlin. Sledila je maša, ki jo je vodil duhovni pomočnik Anton Dobrovoljc; sodelovale so tudi članice društva.

Po končani maši so članice DPŽ Velike Lašče farane in vse vabljenе goste, med katerimi so bile tudi članice Društva podeželskih žena Ribnica, pogostile z dobrotami. Pred cerkvijo je ob dobrotah sledilo prijetno druženje.

Prenova tribun na športnem igrišču v Dvorski vasi

JANI LEVSTIK FOTO: JANI LEVSTIK

Športno igrišče v Dvorski vasi je v zadnjih letih doživelo kar nekaj nujnih obnovitvenih posegov, ki so omogočili njegovo polno funkcionalnost. Občina je s svojo investicijo zagotovila pogoje, da se na igrišču lahko izvajajo športni

in drugi družabni dogodki in hkrati tudi varne vaje prostovoljnih gasilcev. Aktivni uporabniki se ob tej priložnosti iskreno zahvaljujemo županu in občinski upravi za izvedena obnovitvena dela.

Za celovitost prenove pa je bilo že dolgo jasno, da bo potrebno osvežiti tudi betonsko tribuno. Ta je bila ob slabem vremenu več dni neuporabna, saj se je sušila zelo počasi. Ideja o prenovi je zrasla v okviru Športne zveze Velike Lašče, ki je stopila v stik z večjim upravljavcem športnih objektov. Ta je obljubil donacijo stolov, kar je pomenilo velik korak naprej. Za dogovor glede prevzema je poskrbel Roman Hočevar, ki je zagotovil, da je bila obljuba tudi uresničena.

Sledila je hitra akcija – in kdo bi jo bolje izpeljal kot gasilci. Člani PGD Dvorska vas – Mala Slevica so izvedli demontažo, prevoz in končno montažo stolov na tribuni. Vsem, ki ste na kakršen koli način sodelovali, gre iskrena zahvala.

Novih kar 114 sedišč zagotavlja večjo funkcionalnost, urejenost in varnost tribun. Z izvedeno akcijo smo želeli prispevati k urejenosti kraja in hkrati pokazati, da se z voljo in sodelovanjem ljudi lahko doseže veliko.

Prenovljeno vaško središče na Mali Slevici

DEJAN ZAKRAJŠEK FOTO: DEJAN ZAKRAJŠEK

Mala Slevica je vas z dolgo in zanimivo zgodovino. Prvotno je stala višje, na Sela hribu (633 m), kjer so bili prvi zametki naselja. Kasneje so jo prebivalci preselili na današnje križišče. Prav na tem mestu so po zapisu na informacijski tabli v 12. stoletju stale vislice (gallows) – znamenje tedanjega reda in pravičnosti, hkrati pa dokaz, da je bil kraj nekoč pomembna točka v širšem prostoru.

Ko je naselje dobilo svojo sedanjo obliko, je osrednjo vlogo prevzel izvir s koriti. Ta so bila stoletja vaško središče: pri njih so napajali živino, prali perilo, se srečevali in izmenjavali novice. Korita so bila več kot le vir vode – predstavljala so srce vsakdanjega življenja vasi in prostor druženja. Današnja korita, postavljena leta 1930, so od takrat nepogrešljivi del podobe vasi.

Vaško podobo dopolnjuje tudi kapelica Matere Božje, postavljena v 18. stoletju. S svojo skromno, a zgovorno prisotnostjo priča o duhovnem življenju krajanov. Kapelica in korita skupaj tvorita značilno podobo vaškega jedra, kjer se prepletata delo in vera.

Danes je to središče dobilo prenovljeno podobo. Korita so obnovljena in ponovno zažarijo kot del dediščine, obenem pa dajejo vasi urejen in prijeten videz.

Zahvala gre tudi Petru Žagarju – »Libanoncu«, ki je uredil leseni žleb, ter sosedu Alešu, ki vedno poskrbi za košnjo vaškega središča.

Upokojski kotiček

V mesecu juniju so se v našem društvu zaključile redne mesečne aktivnosti. V okviru ročnih ustvarjalnosti smo imeli še tečaj priprave presnih tortic pod vodstvom Katje Viršek.

JOŽICA MAVSAR NOSAN FOTO: **HELENA GREBENC GRUDEN, MARIJA PAVLIN**

Izlet z Nikom

Niko je skupino članov popeljal v Polhov Gradec in na dneve medgeneracijskega sožitja na Gospodarsko razstavišče.

bili samooskrbni. Grad je bil težje dostopen in zaprt za obiskovalce, ki so bili sicer zelo redki. V glavnem so vanj zapirali osebe brez svojcev ali pa so se jih svojci želeli znebiti.

70. leta prejšnjega stoletja so prinesla nekaj izboljšav, kot so centralno ogrevanje, kopalnica in sanitarije ter tudi strokovni kader za oskrbo duševno bolnih. Ukinili pa so vse delo zunaj in z živalmi, ker je veljalo prepričanje, da »nori« tega dela niso sposobni opravljati. Zato je začelo med stanovalci prihajati do napetosti. Leta 2004 so zavod zaprli.

Po zaslugi posameznikov, združenih v dediščinsko skupnost Muzeja norosti Trate, se lahko od leta 2013 sprehodimo skozi veličastno zgradbo, ki nam pripoveduje pretresljive, večkrat žalostne, včasih pa celo tragične zgodbe svojih stanovalcev.

»Ena obiskovalka nam je povedala, da je bila tu tudi njena teta zaprta. Njen mož se je želel ločiti, ker je našel drugo, ampak je kmetija, na kateri sta živela z ženo, pripadala njenim staršem. Zato je pač rekel, da je nora in so jo zaprli. Seveda je morala čez nek postopek, trije primeri 'histerije' so morali biti in mislim, da vsaj tri priče. Moške, seveda. On se je potem znova oženil,« nam pove kustosinja.

Izlet Slovenske gorice

Mesec junij smo zaključili z izletom v Slovenske gorice. Obiskali smo grad Cmurek, ki ga imenujejo tudi Grad norosti.

Grad Cmurek je eden najstarejših ohranjenih srednjeveških gradov na Slovenskem. Stoji na vzpetini nad reko Muro tik ob avstrijski meji. Od leta 1949 je tu deloval Zavod za duševno in živčno bolne Hrastovec – Trate. Tu so se znašli ljudje z epilepsijo, alkoholiki, »histerične ženske«, ljudje po kapi, ljudje po poškodbi glave iz cele Slovenije. Stanovalci so bili ljudje, ki so jih imeli za nore. Razmere v gradu so bile zelo slabe. V sobi je bilo tudi 30 in več postelj. Ni bilo ogrevanja, ne vode in ne sanitarij. Za bolnike ni skrbelo strokovno osebje. Po pripovedovanju delavk za marsikoga niso vedeli, zakaj je bil v zavodu. So pa oskrbovanci delali pri okoliških kmetih, imeli so tudi svoj vrt, pripravili so si ozimnico in

Več je bilo tudi primerov, ko je bila ženska posiljena ali pa je dekla zanosila z gospodarjem in so ji otroka vzeli. »Tudi jaz bi bila 'histerična', če bi se mi zgodila takšna travma,« pravi kustosinja.

Obisk gradu in zgodbe njegovih prebivalcev, ki si jih lahko obiskovalec prebere, se te globoko dotaknejo.

V lepo urejenem naselju Sveta Ana, ki leži med vinskimi griči, smo se sprehodili do cerkvice. V občinski zgradbi, kjer je urejena tudi vinska klet, pa so nam postregli z degustacijo vin kmetije Šenveter, kamor smo se na koncu odpeljali na dobro kosilo in imeli možnost kupiti tudi njihove dobrote.

Razstava ob občinskem prazniku

Sodelovali smo še na občinskem prazniku. Skupaj s članicami DPŽ in klekljaričami iz Turjaka ter našimi ustvarjalkami pletenih, vezenih in kvačkanih umetnin smo pripravili lepo razstavo ročnih del in na ogled povabili tudi osnovnošolske otroke z željo, da vsaj koga navdušimo za ohranjanje naše lepe dediščine.

Aktivnosti med dopustom

V juliju in avgustu smo si tudi upokojski privoščili dopust. Nekateri so odpotovali na letovanje na Dugi otok, kjer so uživali v morju in na soncu ter ob ogledu otoka.

Konec avgusta smo se odpeljali še na kopalni dan v Izolo.

Univerza za tretje
življenjsko obdobje
Velike Lašče –
KUD Primož Trubar
Velike Lašče
vas vabi na

srečanje ob začetku novega študijskega leta 2025/2026

v sredo, 8. oktobra 2025,
ob 18. uri na Trubarjevi
domaćiji na Rašici.

Srečanje je namenjeno tako sedanjim članom UTŽO kot tudi tistim, ki bi se želeli pridružiti na novo. Na srečanju bomo predstavili delo posameznih študijskih krožkov, na katerih bomo nadaljevali s spoznavanjem našega kraja in širše, osvajali nova in utrjevali stara znanja s področja računalništva, se urili v spominu in kognitivnih sposobnostih, razvijali svojo ustvarjalnost na literarnem področju, izražali svoje poglede o posameznih temah na krožku Pogovori z zdravnico, nadaljevali s sprehodom skozi umetnostno zgodovino, širili svoja znanja o čebelah na čebelarstem krožku itd.

Po predstavitvi nas čaka še skupno druženje ob majhni pogostitvi.

Lepo vabljeni!

Humanitarna medicinska odprava v vas Majiwa, v Keniji

DREN GRUDEN

Januarja 2026 se trije študentje medicine, študentka dentalne medicine in študentka zdravstvene nege pod okriljem Sekcije za tropsko medicino Slovenskega zdravniškega društva odpravimo za tri mesece v vas Majiwa na jugu Kenije. V lokalni kliniki bomo nudili osnovno zdravstveno in zobozdravstveno oskrbo prebivalcem, ki nimajo rednega dostopa do zdravnika.

Majiwa je tipična podeželska skupnost, kjer večina ljudi živi od poljedelstva in se sooča s pomanjkanjem pitne vode in elektrike. Za obisk zdravnika morajo prepotovati dolge razdalje, visoki stroški zdravljenja pa so za mnoge nepredstavljivi. Vodilni vzrok smrti so nalezljive bolezni, pogosta je HIV okužba, malarija, tuberkuloza, driska in okužbe dihal. Visoka je umrljivost mater med porodom, med otroki pa prevladuje podhranjenost.

Klinika v Majiwi, ustanovljena pred več kot 20 leti s strani slovenskih zdravnikov, danes oskrbuje več kot 10.000 prebivalcev. Humanitarna odprava Kenija 2026 je v celoti prostovoljna; zdravljenje bo za bolnike brezplačno. Kvalitetna oskrba pa zahteva sredstva, zato se obračamo na vas za donacije. Prispevki krijejo stroške organizacije, zdravil, medicinskega materiala, napotitev v večje bolnišnice in razvoj klinike. Vsaka donacija izboljša kakovost oskrbe, ki jo nudimo prebivalcem Majiwe.

Odpravo lahko podprete z:

- **Nakazilom na naš bančni račun:** odprite spletno banko, skenirajte kodo, vpišite zeleno vsoto, donirajte.
Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta,
Vrazov trg 2 1000 Ljubljana,
Davčna številka: SI44752385
TRR: SI56 0110 0603 0708 380
Sklic: SI00 250615
Namen: Odprava Kenija 2026 jan-mar
Koda namena: CHAR
- **Obiskom ene izmed naših stojnic,** kjer lahko donirate tudi v zameno za naše promocijske izdelke (majice, platnene vreče) - čase in kraje stojnic lahko spremljate na socialnih omrežjih in spletni strani.
- **Donacijo ne pretečenih zdravil, sanitetnega materiala, medicinskih pripomočkov** - kontaktirajte nas na odprava.kenija2026@gmail.com.
- **Donacijo očal brez cilinrov** - zbiramo jih v Knjižnici Frana Levstika v Velikih Laščah.

Vsem dosedanjim podpornikom iz Občine Velike Lašče, obiskovalcem naše stojnice na Trškem dnevu v Velikih Laščah in na pohodu po Velikolaški kulturni poti se zahvaljujemo. Izjemno hvaležni smo, da bomo lahko tudi z vašimi donacijami pomagali prebivalcem Majiwe.

Kontaktirajte nas lahko na: E-naslov: odprava.kenija2026@gmail.com
IG: @odprava.kenija2026, FB: Humanitarna medicinska odprava Kenija 2026,
<https://odprava-kenija2026.si>

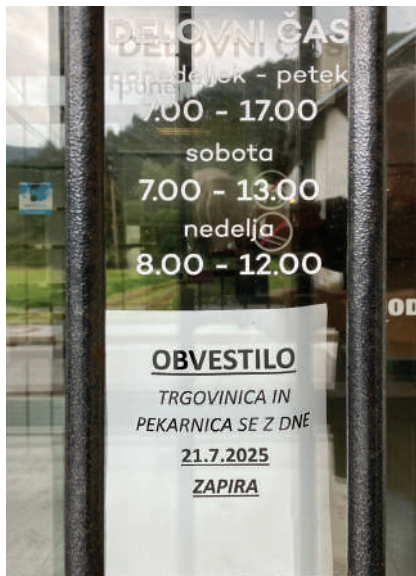
Rob je prišel na rob

SREČO KNAFELC, BIVŠI SVETNIK

FOTO: SREČO KNAFELC

Moj tokratni pogled občana in bivšega svetnika bo za spremembo obrnjen navznoter. Povod je predzadnje dejanje tetralogije Roba, ki jo sestavljajo ukinitve avtobusa, pošte, trgovine in šole. Rob je po drugi vojni rastel; svoje delo je opravljala kmetijska zadruga, ki je odkupovala suhorobarske izdelke kmetov; bili sta dve gostilni, žagarski obrat; nastajala so nova podjetja; pošta je bila redno obiskovana, šola s knjižnico prav tako. Avtobus je pomenil vezo s svetom ... Morda (zelo pogojno) se da razumeti, da smo se prebivalci KS Rob sprijaznili z neizprosno logiko kapitalizma in razumemo, da je prevažanje praznega avtobusa nespametno, da klasične funkcije pošta že dolgo ni več opravljala in da se je z novo šolo na Turjaku zagotovilo nadstandardne pogoje učencem.

Nikakor pa ne morem razumeti, da je Rob izgubil tudi trgovino, edini atribut, ki je dajal naselju videz življenja, dogajanja ... Hodil sem (hopla, se vozil) mimo trgovine kar pogosto in se v njej ustavljal iz občutka (poznam še nekaj ljudi, ki so to enako čutili!), da mora trgovina ime-

ti tudi stranke, če želi preživeti. Ni me zanimala cena; po vsakem nakupu sem pomislil, da sem vsaj malo pomagal pri ustvarjanju prepotrebne minimalnega prometa, ki bi podjetnici, ki se je lotila reševanja težav, ki jih niti kmetijska zadruga ni zmogla obvladati, omogočil preživetje. Pa je bila razlika; v trgovini KZ VL sta bili zaposleni dve prodajalki, občasno se jim je pridružila še dodatna pomoč, Petra, naša pogumna podjetnica pa se je lotila projekta sama. Dober obet, bi rekel človek ... A bi se uštel, kot se je uštel Petra, ko je računala, da bo s pridnim delom zadovoljila potrebe krajanov Roba in okolice. Jok, brate, ni se izšlo. Saj so bile sobote in nedelje, ko

je bil promet povečan ... So bili pa časi počitnic, dopustov in predvsem zima, ko je promet strmo padel (zelo jo razumem, Petro, tudi sam sem bil podjetnik, odvisen od prometa in vem, kaj to pomeni)... Poleg tega je bilo treba zaslužiti najprej za najemnino lokala, ki je bila vse prej kot prijazna (za 600 evrov bi prej uporabil neko drugo besedo), za zakonske obveznosti, pokriti stroške vode (naračunalni so ji 20 m³ na mesec), smeti je plačevala sama za cel objekt ... Ko bi vsaj s strani občine za lažji začetek dobila kakšno subvencijo kot mladi podjetnik - a tudi tega ni bilo ...

Človek bi pričakoval, da se bodo občani vsaj enkrat skušali na sestanku KO pogovarjati o tem problemu (po vzorcu ob zapiranju Petrolovih črpalk), a do takega pogovora ni prišlo, očitno tudi s strani občine ni bilo nobene pobude.

Zgodba je zdaj zaključena, Petra si je našla službo, Robarji pa so (smo) ostali brez trgovine. Tukaj se na koncu sprašujem, kam se je izgubila prislovična povezanost in solidarnost ruralnega prebivalstva, ki je vedno znalo preživeti in si pomagati tudi v najtežjih časih Zdaj, ko bi pa samo morali ceniti trud enega od sokrajanov, ki se je pogumno odločil ohraniti krajanom vsaj trgovino, pa naenkrat te empatije, tega občutka za skupno dobro ni bilo več. Res škoda v času, ki nam prinaša velike preizkušnje, ko bo nekaj veljala tudi solidarnost!

Lojzov teater počiva

SREČO KNAFELC FOTO: SREČO KNAFELC

Obiskovalci prireditev v Lojzovem teatru so me letos večkrat vprašali, kdaj se bo kaj dogajalo. Na žalost sem jim moral povedati, da zaenkrat lastnik zemljišča še ni sprejel ponudbe o ureditvi lastništva, zato je prizorišče to poletno sezono samevalo. Kljub temu pa se je zgodil mali koncert tradicionalnega gosta Lojzovega teatra Borisa Muževiča in njegovega prijatelja Anžeta Palke, a se je to zgodilo v sosednji občini Ig, v Iški vasi. Prijatelj, tetraplegik Boštjan Gačnik je na svojem res lepem prizorišču v bližini Iške vasi priredil dogodek, ki je bil sicer slabo obiskan zaradi izredno slabega vremena, a vseeno pokazal, da je to prizorišče

kot nalašč za akustične koncerte za glasbene sladokusce.

Upam, da novo leto prinese rešitev za Lojzov teater, saj bi bilo res škoda, da bi to res prijazno prizorišče ne opravljalo svojega poslanstva.

Kote 2025

SREČO KNAFELC, PREDSEDNIK DRUŠTVA ZARJA SPOMINOV

Društvo Zarja spominov je kot vsako leto do sedaj pripravilo spominsko svečanost na mestu, kjer so 23. julija 1942 bili ustreljeni domačini iz Osredka in Cent. Tokrat sme se zbrali pri obnovljenem spomeniku, ki sam za sebe govori žalostno zgodbo vojne in nesmiselnih ravnanj ljudi v vojnem času. Udeležencem slovesnosti sem v neformalnem nagovoru razčlenil pomen treh ključnih besed: spomin, sramota in svoboda.

Spomin nas veže v življenju na vse tiste, ki so v nas pustili za sabo sledi, pa naj bodo to naši bližnji ali pa so kako drugače zaznamovali svet, v katerem živimo. Talci iz Kot nam pušča jo sporočilo o nesmiselnosti vojne in največji ceni, ki so jo nekateri plačali samo zato, ker so imeli radi svojo domovino. Tega ne smemo nikoli pozabiti! Sramota je bila kolaboracija, kot je sramota danes to, kar se dogaja v Gazi, kjer gre za očitni genocid, a so se našli nekateri, ki se iz predsednice

države zaradi izjave o genocidu nad Palestinci norčujejo. Svoboda pa je najvišja vrednota, za katero bi se moral slehernik prizadevati neprestano in z vsemi močmi, saj je ta pogoj za normalno in urejeno življenje.

Vsakič, ko urejam ostanke grobnih jam, ki so jih morali ustreljeni sami kopati, me spreleti srh in se sprašujem, kakšne so bile zadnje misli nesrečnikov? Nesmiselne žrtve vojne nas vedno opozarjajo na to, da je vojna največje zlo, da

pušča za seboj vedno žrtve in preživim pušča odprte rane. Zato sem v nagovoru tudi izpostavil današnji čas in nevarnost izbruha nove vojne večjih razsežnosti v Evropi. Prav zato bi si moral vsak posameznik in vsi kot skupnost aktivno prizadevati za miroljubno politiko naše države in imeti pred očmi dejstvo, da več orožja ne pomeni več miru.

Tudi tokrat sta bila na svečanosti prisotna sinova dveh umorjenih na tem mestu; veseli tudi dejstvo, da se pride poklonit spominu žrtvam vedno večje število ljudi, tudi mladih, za kar si zaslužijo veliko spoštovanje!

Pa smo mislili, da je sprava živa!

SREČO KNAFELC

Tisti državljani z ostrim spominom se bodo zagotovo še spomnili mojega "prerekanja" z bivšim županom občine Velike Lašče Antonom Zakrajškom, ko je s podporo predsednika države Boruta Pahorja in ob jasnem nasprotovanju vodstva in članstva ZZB NOB postavil tako imenovani spravni spomenik v Karlovcih pri Velikih Laščah. Takratne visokoleteče misli bivšega predsednika so bile očitno leporečje brez premisleka, saj spomenik sedaj sameva in se ob njem ne dogaja nič. Je pa zato nekdo s strani, ki je blizu avtorjem prisilne sprave, pokazal državljanski "pogum" in pred kratkim oskrnil v Smrečju pri Turjaku spomenik 27 zverinsko umorjenim aktivistom OF iz Ljubljane, na samem pragu svobode, maja leta 1945.

Očitno je vonj po vojni spet na delu in se v glavah raznih mahničev in hoivikov že pripravljajo scenariji, podobni tistim pred (in med) drugo svetovno vojno. Očitno se neka politika na vse načine pripravlja na zadnjo priložnost za prevzem oblasti in pri tem uporablja sredstva, ki so dobro znana s področja ob naši zahodni mejli!

Zagotovo pa se s takimi dejanji od te oblasti samo še bolj oddaljujejo. Kot se od nje vedno bolj oddaljujejo s političnim delovanjem, ki nima nobene povezave z resničnimi interesi državljanov. Poglejmo samo sprevrženo delovanje

nekaterih strank ob sprejemu zakona o prostovoljnem končanju življenja neozdravljivo bolnih. Zdaj so zbrali podpise za naknadni zakonodajni referendum, čeprav je bila volja državljanov že potrjena na ljudskem glasovanju.

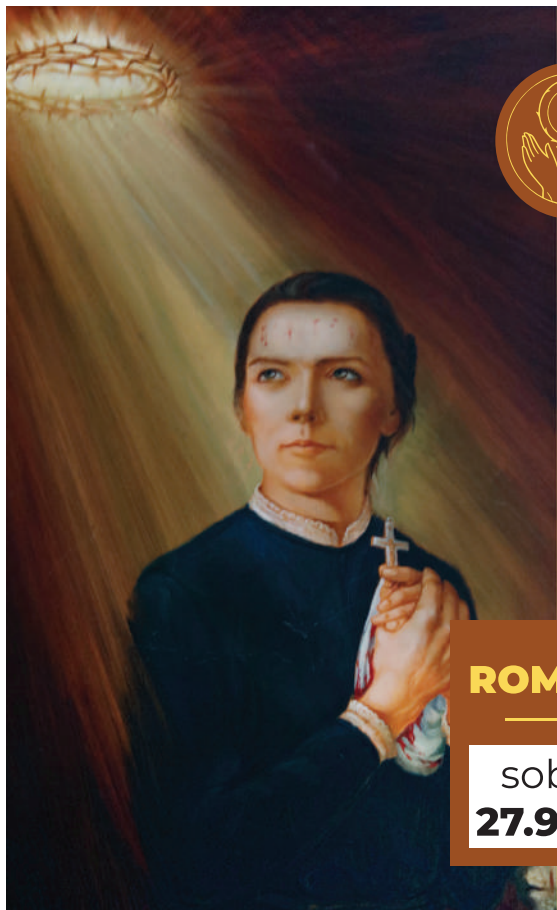
Res pa je, da ob taki opoziciji zunanjih sovražnikov ne potrebujemo in morda je onesnaževalec z napisom »TITO« le priznal, da njemu in njegovim ni uspelo in jim tudi v bodoče ne bo uspelo spremeniti Slovenije po svoji podobi.

Bivšemu predsedniku Pahorju pa sporočam, da se umakne v (ne)zasluženi pokoj in tam razmišlja o številu in velikosti napak, ki jih je storil v svoji (pre) dolgi politični karieri.

Nam, ki ne potvarjamo zgodovine, na kraj pameti ne pade, da bi oskrnjali pomnike, postavljene v spomin sodelavcem okupatorjev. Vsi pomniki govorijo sami zase o realni in eni sami zgodovini, iz katere pa se očitno nismo nič naučili.

Na koncu pa gre pohvaliti občino, ki je odreagirala zelo hitro in in je uredila, da je spomenik spet tak, kot je bil pred mazaško akcijo!

PO POTEH MAGDALENE GORNIK

Župnija Sodražica v sodelovanju z Občino Sodražica vabi

V SOBOTO, 27. SEPTEMBRA 2025,

na **peš romanje po poti MAGDALENE GORNIK**,
na Goro, k cerkvi Marije Snežne.

Zbor romarjev bo od 8.00 do 8.30 pri cerkvah v Sodražici,
Fari na Blokah, Novi Štifti in Loškem Potoku, kjer bo
najprej blagoslov, nato pa sledi peš romanje na Goro.

- ob 11. 00 uri bo križev pot ob cerkvi
- ob 12.00 bo sv. maša

ROMANJE

sobota,
27.9.2025

Prijavnina znaša 8 EUR;
zaželeno so predhodne prijave
na e-naslov: romanje@tsdgora.eu
ali na tel. št.: 051 270 767
do četrta, 25. septembra 2025.

Lepo vabljeni.

Turistično društvo Turjak vabi na KOSTANJEV POHOD

nedelja, 5. oktober 2025

Začetek: ob 9. uri izpred trgovine na Turjaku

Zaključek: predvidoma od 13. do 14. ure

Štartnina: znaša 8 EUR in vključuje voden
pohod ter na zaključku merico kostanja.

Otroci do 10 let brezplačno.

Info: tdturjak@gmail.com

Vabljeni!

Opravičilo Društvu za ohranjanje dediščine

V prejšnji številki Troble smo prispevek članice Društva za ohranjanje dediščine Zdenke Zabukovec pomotoma in neustrezno uvrstili v rubriko Upokojenski kotichek. Za napako se njihov članom, ki jih je kar 101, med njimi tudi kar nekaj mladih, iskreno opravičujem in jim želim veliko uspehov pri nadaljnjem delovanju.

Odgovorni urednik Troble Luka Jakše

MALI OGLAS

Najamem garsonjero ali
enosobno stanovanje,
za daljše obdobje.

Kontakt: 051/894 168

Adl o tem in onem

JOŽE STARIČ FOTO: BOŠTJAN PODLOGAR

O propagandi

Posnetek sem si ogledal po naključju, potem pa me je algoritem hranil s tem do onemoglosti: Sydney Sweeney, ameriška »antiwoke*« filmska zvezdnica, je poleti posnela kontroverzna reklamo za kavbojke, ki je razdelila svet. V reklamah so se poigrali z besedno igro v angleškem jeziku: »Sydney Sweeney has great jeans,« kar izgovorjeno lahko razumeš tudi kot: Sydney Sweeney ima dobre gene. Reklama je razburila privržence »woke« gibanja, ki so se razburili, da gre za nacistično reklamo. Družabna omrežja so bila na eni strani polna zgražanja, na drugi strani pa posmeha (na zgražanje). Ekipa, ki je posnela reklamo, je predvidela, kakšna bo reakcija, to je dejstvo. Reklama je sicer dobra, vendar so tudi v šestdesetih in sedemdesetih letih prejšnjega stoletja snemali dobre, mora celo boljše reklame. A v zdajšnjih časih algoritmi poskrbijo, da takšna kontroverzna reklama (bombastična novica) v trenutku obkroži svet.

Propaganda je vse okrog nas. Propaganda funkcionira tako, da izkorišča našo naivnost, zaradi katere ne pomislimo takoj, da hoče nekdo manipulirati z nami ali nas izkoristiti. Na spletu algoritmi poskušajo ugotoviti naše interese in nas hranijo z novicami, ki naj bi jih želeli. Tak način se mi zdi neumen, ker predvideva, da si nenasiten ali na nek način zasvojen z določeno temo. Raje bi videl, da bi mi po nekaj objavah na isto temo ponudilo povsem nekaj novega, drugačnega. Ampak ne, ko začne, se s serviranjem istega ne ustavi.

Ne govorite mi o nekakšni umetni inteligenci, ki naj bi to delala, kajti to je neumno! Če slučajno pogledam reklamo za čevlje, mi potem vedno in povsod ponuja čevlje, zaradi česar sem nervozen.

Da se temu izognem, potem kliknem na reklamo za avtomobile, kar povzroči, da me skuša »nahraniti« z avtomobili, kar še vseeno lažje prenašam. Ampak algoritem je neumen. Algoritmi očitno ne vedo, ali sem čevlje kupil ali nisem. In če sem jih, potem je še bolj neumno, kajti zagotovo jih ne bom kupil pet parov.

Dokler imam možnost plačevati z gotovino, tega ne morejo vedeti. Če pa bodo uvedli digitalni evro, kar si oblastniki želijo, pa nam bodo lahko popolnoma sledili in bodo natančno vedeli, kaj sem kupil, kdaj in za koliko. Za uvedbo digitalnega denarja obstaja tehnologija, vendar pa nas pred njo varuje dejstvo, da še ni ustrezne zakonodaje in da za tako kompleksno področje nimajo ustreznega sistema. Razumem, zakaj to želijo uvesti – zaradi popolnega nadzora nad posameznikom in njegovimi transakcijami, vendar pa bodo še nekaj časa porabili za uvedbo. Tako bodo lahko nadzorovali in regulirali naše finančno poslovanje.

Glede na podnebne spremembe nam bodo lahko omejevali, koliko mesa smemo kupiti vsak mesec; omejili mi bodo lahko, do kdaj moram porabiti svojo pokojnino – po nekem datumu pa svojega denarja ne bom mogel več uporabiti. Nekateri analitiki menijo, da je ključni namen oblastnikov polastiti se prihrankov državljanov, ki »nekoristno« ležijo na bančnih računih. Prihranke bi pobrali z namenom »plemenitenja«. Večji pesimisti pa celo menijo, da bodo imeli možnost geografsko omejiti vrednost posameznikovega denarja in mu tako, podobno kot v fevdalizmu, omejili gibanje. Ključno vprašanje je, kako zastaviti propagando, da bodo ljudje idejo »kupili«. Če bo ideja digitalnega denarja dovolj dobro predstavljena in jo bo posvojila večina ljudi, jo bodo lahko uresničili.

Ideja po nadzoru je skupna lastnost vseh oblasti: enako razmišljajo v EU, Rusiji, na Kitajskem in drugod po svetu (v Nigeriji so eNairo uvedli oktobra 2021). S tem namenom se tudi omejuje gotovinsko poslovanje. Ker tehnologija obstaja, sistema pa še ni, sem sam glede široke uvedbe digitalnega denarja precej zadržan.

Demokracija je samo ime, nalepka, ki ne pomeni nič. Vse bolj sem prepričan, da gre za nateg od vsega začetka in da gre

za princip razdeli in vladaj. Danes nam ves čas ponujajo kupčijo: odpovej se delu svobode za večjo varnost, zdravje, udobje, užitek. Tako nam ponujajo zdravje, za katerega se je v času korone veliko ljudi odpovedalo precejšnjemu delu svobode. Marsičemu smo se pripravljeno odpovedati tudi za večje udobje in užitek.

Kogar propaganda zares zanima, naj si prebere knjigo Propaganda, ki jo je leta 1928 napisal Edward Bernays in je katekizem za propagando.

O komentiranju na spletu

Na spletu ne komentiram. No, enkrat sem, vendar sem se po objavi zalotil, da spremljam, koliko všečkov sem pritegnil. Odločil sem se, da tega nočem. Mislim, da večina ljudi s svojimi komentarji skuša ugajati ali poskuša izpasti pametno. Všeč jim je, da ostali všečkajo njihove objave, zaradi česar se počutijo bolje in zraste jim »večji greben«. Podobni so tistim, ki kličejo na radio in s svojim komentarjem pristavijo svoj lonček, le doseg je morda manjši. Sam tega ne potrebujem. Spletne komentarje vseeno preletim, saj kak komentator včasih objavi zanimivo povezavo do virov in informacij, ki so podlaga za njegov komentar.

**antiwoke = kritičen ali odklonilen odziv na »woke« kulturo. Woke kultura se osredotoča na ozaveščanje in odpravljanje družbenih neenakosti, zlasti glede rase, spolne in druge diskriminacije. Poudarja pomen vključevanja marginaliziranih skupin ter kritično obravnavo zgodovinskih in sistemskih oblik zatiranja. Beseda woke je sprva pomenila, da si pozoren na družbene krivice, kot sta npr. rasizem in diskriminacija, danes pa se pogosto povezuje tudi z aktivizmom in spremembami v kulturnih normah ter je predmet javnih razprav in polemik.*

Razkritje: Adl z odprtimi očmi in ušesi spremlja svet okoli sebe, zato so pogovori z njim vedno zanimivi. Ker se mi zdi škoda, da bi vse odletelo v pozabo, pogovore snemam in nato iz njih izluščim, kar se mi zdi zanimivo. Vse, kar je napisano, je povedal Adl, možno pa je, da je zapisano v drugačnem kontekstu, zaradi česar je odvezan vsakršne odgovornosti za zapisano.

ZA LEP NASMEH SKRIBIMO ŽE 30 LET

bredent group

ZASEBNA ZOBOZDRAVSTVENA ORDINACIJA PETROVIČ

Brezplačni preventivni pregledi in posveti

Konzervativa

Protetika

BREMENT SKY implantati

Ortopansko slikanje zob

Invisalign aparati

Adamičeva 30, 1290 Grosuplje

Goran Petrovič dr. dent. med.

Jelena Petrovič dr. dent. med.

gsm: 041 723 731

gsm: 031 263 034

PROIZVODNJA IN MONTAŽA PVC IN ALU POHIŠTVA

AKCIJA

PVC IN ALU VHODNIH VRAT

PRIBA

PVC VHODNA VRATA

Izola

Ziri

Logatec

Kranj

Celje

BELA OBOJESTRANSKO
Cena: 1.160,00 € + DDV

BELA - DEKOR
Cena: 1.310,00 € + DDV

DEKOR - OBOJESTRANSKO
Cena: 1.390,00 € + DDV

ALU VHODNA VRATA

ROCKET 3

ROCKET 8

ROCKET 6

ROCKET 12

ROCKET 9

**STANDARDNE BARVE
OBOJESTRANSKO**
Cena: 1.670,00 € + DDV

**+ GRATIS
MONTAŽA
ZA VSA VRATA**

POKLIČI DS1 449 334

PRIBA Okna d. o. o. | Razstavni salon: Laporje 32, 1311 Turjak | 051 402 780 | info@priba-okna.si | www.pribaokna.si

Cene vrat so za I. velikostni razred (dim.: 1000 x 2100 mm). Cene vrat so za standardne barve. V montaži je vključena tudi dostava do 30 km od našega skladišča na Turjaku. V ceni vrat je vključena obojestranska INOX kljuka. Pri PVC vratih je polnilo debeline 24 mm. Pri ALU vratih je polnilo debeline 62 mm. Aplikacije na vratih so samo na zunanji strani. Pri ALU vratih je polnilo na zunanji strani poravnano z okvirjem, na notranji strani je steklitvena letvica. Na vseh vratih je upoštevano standardno mat steklo brez motiva. Dostava nad 30 km, demontaža, odvoz, obdelava špalet se obračuna dodatno. Za fizične osebe se obračuna 9,5 % DDV, za pravne osebe se obračuna 22 % DDV, oz. je obrnjena davčna obveznost.

**KMETIJSKA
ZADRUGA**
VELIKE LAŠČE

VABI K SODELOVANJU!

Kmetijska Zadruga Velike Lašče vabi **vse člane in nečlane**, da se pridružijo našemu programu sodelovanja ter skupaj z nami obogatijo ponudbo na področjih:

- **Prehranski izdelki**
- **Neprehranski izdelki**
- **Prenočitve, gastronomska ponudba, turizem na kmetijah in podeželju**
- **Storitvene dejavnosti**

Kaj vam nudimo?

- Skupno iskanje **novih poslovnih priložnosti**
- Pomoč pri **ureditvi zakonsko potrebne dokumentacije**
- Možnost uporabe naših **nepremičnin**: proizvodni prostori, skladišča, pisarne, gostinski in trgovski prostori
- **Širitev vaše ponudbe** tudi izven potreb KZ - na **celotno območje Slovenije**

Pridružite se nam!

Svojo ponudbo pošljite na e-naslov: info@kzlasce.si

www.kzlasce.si

NOVO v ponudbi

domače
HRENOVKE

V vseh naših trgovinah.

lokalno. domače. naše.
**VELIKO
LAŠKE**
mesnine

lokalno. domače. naše.

Sofinancira
Evropska unija

V sklopu projekta LAS: ORLE - dediščina in doživetja smo v Gostilnici Orle odprli novo otroško igrišče in razgledni stolp opremili z novim daljnogledom. Vabljeni! Namen projekta je združiti naravne in kulturne turistične točke na območju Orle in s tem povečati prepoznavnost in dostopnost turistične in rekreacijske ponudbe za domačine in obiskovalce. Projekt se osredotoča na izboljšanje trženja in promocije dediščinskih ter naravnih znamenitosti in razvoj novih turističnih in rekreativnih produktov na področju pohodništva, kolesarjenja in žive dediščine.

Cilji projekta:

- Prenos kulturne dediščine in organizacija turističnih in lokalnih dogodkov
- Krepitev kolesarjenja skozi vzpostavitev storitve izposoje koles in razvoj programov in mreže za spodbujanje kolesarjenja
- Ureditev turistične in rekreacijske ponudbe Orle
- Spodbuditi varovanje narave
- Promocija in razširjanje projekta

Rezultati projekta:

- Prenos žive dediščine
- Izvedba dogodkov dediščine, kolesarskih in pohodniških dogodkov
- Izvedba delavnic s področja dediščine in doživetij na Orlah za splošno populacijo in ranljive skupine
- Nakup opreme in naprav za dogodke in druženje
- Vzpostavitev storitev izposoje e-koles na dveh lokacijah
- Ureditev turistične in rekreacijske infrastrukture na Orlah
- Program in mreža za stimuliranje pohodništva in kolesarjenja
- Novi butični turistični produkti (spominki butarice, nočno opazovanje živali v bližini krmilnic)
- Vzpostavitev gozdne učne poti za samostojno in vodeno izvedbo
- Zasaditev dreves za izboljšanje biodiverzitete in ozaveščanje o okolju
- Promocijski video, zloženke

Partnerji projekta:

- MG-TIM gostinstvo in turizem d.o.o.
- Prostovoljno gasilsko društvo Orle
- Občina Škofljica
- Trgovina in gostinstvo "Dremelj" Alojzij Dremelj s.p.

Trajanje projekta: marec 2025 – junij 2026

Finančna podpora: Celotni proračun projekta Orle – dediščina in doživetja znaša 254.464,48 EUR. EU-financiranje znaša 190.226,56 EUR.

Projekt je sofinanciran v okviru 1. javnega poziva za izbor projektov, ki prispevajo k uresničevanju ciljev in ukrepov Strategije lokalnega razvoja LAS Sožitje med mestom in podeželjem za leto 2024 (sklad ESRR).

Namen javnega poziva je izbor projektov, katerih rezultati prispevajo k uresničevanju ciljev in ukrepov, določenih v SLR na območju LAS Sožitje. Javni poziv se izvaja kot podpora za izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (pristop LEADER/CLLD). LAS Sožitje je upravičen do podpore za izvajanje projektov izbranih v okviru SLR iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

V naslednjih letih načrtujemo v Gostilnici Orle močno razširitev gostinsko-turistične ponudbe, zato vabljeni, da nas spremljate!

LAS | PO POTEH DEDIŠČINE
OD TURJAKA DO KOLPE

Sofinancira
Evropska unija

Objavili smo 4. javni poziv za izbor projektov, ki uresničujejo Strategijo lokalnega razvoja LAS,

ki bodo sofinancirani iz Evropskega sklada za regionalni razvoj,
v vrednosti **494.866,99 EUR:**

- za neinvesticijske projekte 164.866,99 EUR
- za investicijske projekte 330.000 EUR

ROK za prijavo: 15.11. 2025

Svetovanje za prijavo na javni poziv bo potekalo 15.10. 2025,
od 8. do 11. ure, v prostorih društvene sobe Občine Velike Lašče
oz. po dogovoru.

Za več informacij o javnem pozivu in datume ostalih delavnic obiščite www.las-ppd.si

ALLEN MASTNAK

DINO KAPETANOVIČ

ALLEN BORISEK

MOŠKA PAMET

VID VALIČ

Avtorska stand-up komedija

www.vidvalic.si

eventim

10. 10. 2025 ob 19.30
LEVSTIKOV DOM VELIKE LAŠČE

UREJANJE VRTOV ŠTORMAN

ENEJ ŠTORMAN S.P.

☎ **040 784 656**

✉ storman.enej@gmail.com 📍 Videm Dobropolje

Sajenje,
 košnja,
 obrezovanje sadnega drevja,
 obrezovanje grmovnic in dreves,
 ...

SDS

OO SDS
**VELIKE
 LAŠČE**

🏐

28. SEPTEMBER 2025
5. MEMORIAL ANTONA STRAHA
TURNIR V ODBOJKI
NA MIVKI

Pokažite svoje sposobnosti, timski duh in strast do igre. Pridružite se nam na turnirju in se potegujte za pokal.

📅 **OD 14. URE DALJE**
 🕒 **TURJAK**

Mešana ekipa s 3 igralci.
 Prijavnine ni.

Za hrano, pijačo in nagrade bo poskrbljeno.

REGISTRACIJA
 SIMBA.TBM@GMAIL.COM ALI
 1 URO PRED ZAČETKOM
 TURNIRJA.

Avtor sistema
 Vishwaguru
 Paramhans
 Maheshwarananda

Joga
 v vsakdanjem življenju

pomaga

1. **Joga** (90 min, vadba za vse starosti in spole odraslih oseb)
 2. **Pogled vase za zdrave temelje** (razgibavanje, sproščanje, več energije, dobro počutje in zdravje, reševanje težav, notranje umirjanje ...)

Ribnica, Kočevje, Sodražica, Loški Potok, Velike Lašče, Lavrica

Vpis in informacije:
m: 041 397 789

fb Društvo Joga v vsakdanjem življenju Ribnica
www.jvvz.org/ribnica
jogaribnica@siol.net

GRADITE ALI PRENAVVLJATE?
Pri nas imamo vse na enem mestu!

POKLIČITE NAS!

041 325 960
MATEJ

MITJA
031 416 717

MEGADOM | RIBNICA | 01/8351 640

STEKLARSTVO

PETER HREN, S.P.
GRADEŽ 14, 1311 TURJAK
GSM: 031/356 668
TEL:01/7881 366

- Brušenje stekla
- Fasetiranje stekla in ogledal
- Peskanje stekla
- Izdelava izolacijskega termopan stekla
- Kaljeno steklo
- Tuš kabine (po meri, s tesnili)
- Ogledala
- Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
- Montaža vsega navedenega
- Ostale steklarske storitve

KNUT
ŠVEDSKE TOPLOTNE ČRPALKE

NEZNOSNA VROČINA?

OHLADI VAS
NØRDIS KLIMA!

- Hladi in ogreva
- Samodejna dezinfekcija
- Wi-Fi nadzor
- Funkcija sušenja
- Popolno prilaganje
- Nežno delovanje

KNUT.SI
080/71-72

microera

Microera Jože Šilc s.p.
Hrovača 14A - 1310 Ribnica - trgovski center SPAR

01 837 31 16
 051 358 762
 info@microera.si
www.microera.si

- vsi paketi NAJ že za 9,99 €/mesec
- paketi NEO po enotni ceni že za 29,99 €/mesec

*več na www.telekom.si

DELOVNI ČAS

PON - PET 8.30 - 11.30 in 14.00 - 17.00
SOBOTA 8.30 - 11.30

Telekom Slovenije

Za varno prihodnost vaše lastnine in vas samih - zavarujte se z nami!

ZAVAROVALNO ZASTOPANJE
Boštjan Rojc s. p.

Trubarjeva cesta 67, 1315 Velike Lašče
m: 031 777 945, **e:** info@bostjanrojc.si
www.bostjanrojc.si

SAVA ZAVAROVALNICA
 PRVA PRVA Osebná zavarovalnica, d.d.
 GENERALI

Naveličani čakanja? Pridružite se ekipi GIA-S d.o.o.

Zaposlitev

Vsakodnevni gneči na poti v službo se lahko izognete tako, da se pridružite ekipi GIA-S d.o.o.

V podjetju **GIA-S d.o.o.** s sedežem v **Grosuplju** že več kot 25 let uspešno soustvarjamo in implemetiramo rešitve na področju dobave industrijskih armatur in komponent tudi za najbolj zahtevne pogoje v farmaciji, živilski in procesni industriji. Zaradi neprestane rasti in vedno zahtevnejših izzivov, v svoje vrste mlade in ambiciozne ekipe vabimo nove sodelavce z željo po dinamičnem okolju, ki stalno stremi k nadgradnji strokovnega znanja in dobro opravljenemu delu. Ponujamo vam delovno okolje, v katerem boste razvijali ter nadgrajevali svoje znanje in spretnosti, ali pa boste svoje bogate izkušnje prenašali na sodelavce.

Iščemo:

- Referent v prodaji (v pisarni Grosuplje) (M/Ž)
- Tehnični specialist v prodajni (v pisarni Grosuplje) (M/Ž)

Kaj nudimo:

- zaposlitev v stabilnem podjetju,
- delo v urejenem in sproščenem delovnem okolju,
- možnost strokovnega razvoja in napredka,
- redno in stimulatивно plačilo.

Če želite postati del naše ekipe, vabljeni, da nam pošljete svojo prijavo z življenjepisom na elektronski naslov: zaposlitev@gia.si ali pa nas pokličite na 01-7865-300

GIA

GIA-S industrijska oprema d.o.o.

Industrijska cesta 1K,
1290 Grosuplje
www.giaflex.com

Nagradna križanka

Nagrajenec križanke iz Troble številka 4 je Tomaž Tomažin.

					SESTAVIL ANDREJ PRAZNIK	NASELJE JZ. OD VELIKIH LAŠČ	PREBI- VALKA AFRIKE	TINA TRSTEN- JAK	NEBESA	ILOVICA (STAR.)	GOSTEJŠI MASTEN SLOJ NA MLEKU	NEKDANJA DENARNA ENOTA SLOVEN.	IVAN LEVAR	AMFI- TEATER V RIMU	TAJNA POLI- CISTKA			
					BESEDILA CERKVE- NIH OČETOV													
					OKULIST													
					DOKTOR				AM. PEVEC (BILLY) PISATELJ (IVAN)								LUKA ELSNER GOBA- VOST	
					VELIK MORSKI SESALEC							TEKOČINA V ŽILAH		OSTANEK KART PO RAZ- DELITVI				
					STAR, ČASTIT- LJIV MOŽ									ZAPOR (POGOV.) ALUMINIJ				
					KROKAR ZG. DOM IT. PAR- LAMENTA											DELAVEC V PE- KARNI		
											PREVLEKA NA ŽELEZU MESTO V NEMČIJI							
TROBLA	UREJEN PROSTOR ZA TABOR- JENJE	KOMIČNI PAR: STAN IN ...	SREČKO BRODAR	IGLASTO DREVO ČREVESNA BOLEZEN				DIHALNA CEV MED GRLOM IN SAPNICO	SKUPINA TREH IN- STRUMEN- TALISTOV	BARJ REKA V SKOPJU			DEL SADU ZA PRITR- DITEV NA RASTLINO	NAPRAVA ZA MER- JENJE ČASA				
PRODAJ- NJE PEČE- NEGA KO- STANJA													PLUTONIJ TRUP					
ŽENSKA OBLIKA IMENA ALBIN							IZDELO- VALKA OPANK	KORNELIA ENDER	PRIRE- DITELJ VAS S. OD ŠKOFLJICE									
MAKS IPAVEC			PROSTOR ZA FOTO- KOPIR. KAČA															
KORAJŽA							ŽGANJE IZ JANEZA GRŠKO MIT. BITJE					VINKO EN- GELMAN DRAGO ELIKAN		ŽELEZO				
TROBLA	MOŠTVE- NA IGRA Z ŽOGO	MESTO NA HONŠUJU PREMO- ŽENJE						LITIJ IZREDNA PRIVLAČ- NOST		MOŠKO IME, DOLFE								
KULTURNA RASTLINA TOPLIH KRAJEV				HENRIK BURKAT POTREBA PO PIJACI						VAS PRI V. LAŠČAH (DOLNJE, GORNJE...)								
OLIVER MLAKAR			ŽENKICA OTOK SZ. OD ZADRA															
BESEDI- LO, KI KAJ PO- JASNJUJE																		
PLAST TKIVA, KI OBDAJA SEME							ALOJZ REBULA						DRŽAVA ZAHODNO OD SUDANA					
IGRALKA IN PESNI- CA KAČIČ							DEL LJUB- LJANE PAVEL GOLIA											
NAJ- SLABŠA ŠOLSKA OCENA							GORA NA KO- ROŠKEM											
KRAD- LJIVEC, ZMIKAVT							UTRJENO GRAŠČA- KOVO BIVALIŠČE											
																		

Rešitev samo nagradnega gesla z vašim polnim naslovom pošljite na naslov uredništva Troble, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče, ali ga oddajte v tajništvu občine oziroma pošljite na naslov trobla@velike-lasce.si. Rešitve sprejemamo do 22. oktobra 2025. Izzrebanec bo prejel nagrado in bo objavljen v Trobli št. 6.

*Srce je omagalo tvoj dih, je zastal,
le spomin nate bo večno ostal ...*

ZAHVALA

Zahvala ob slovesu naše
drage mame, babice in prababice

MIHAELE DEDNIKAR

iz Stop

(29.9.1934 - 10.6.2025)

Iskreno se zahvaljujemo vsem,
ki ste jo spremili na njeno zadnjo pot,
za izraze sožalja, cvetje in sveče.
Hvala pogrebni službi Zakrajšek,
medicinskemu osebju, LD Velike Lašče ter
g. Knafeljcu za ganljiv govor ob grobu.

Žalujoči vsi njeni

*Ni tvojih več besed in stiska rok,
ostal je le spomin in trpek jok.
Ko nekoga za vedno izgubiš, ko
odnese za seboj del tebe, šele
takrat se zaveš, da ga ljubiš bolj
kot sebe.*

ZAHVALA

V večni pokoj je odšel

JOŽE ZAJC

iz Kneja

Ob boleči izgubi moža, očeta, dedka, tasta in prijatelja se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Hvala za podarjene sveče, cvetje, svete maše, lepe besede in stiske rok, s katerimi ste pokazali, koliko ljudi ga bo pogrešalo. Posebna zahvala gre pevcem, ki so s pesmijo polepšali slovo, ter harmonikarju Alešu Gačniku, da smo se skupaj še zadnjič poklonili Jožetu s pesmijo Čebelar. Zahvaljujemo se zastavonoši in predsedniku društva čebelarjev za ganljive besede ter čebelarju Branetu Boršniku, ki je ob Jožetovi bolezni nesebično poskrbel za njegov čebelnjak in razbremenil družino. Z vsem srcem hvala tudi osebju Zdravstvenega doma Velike Lašče za podporo in lajšanje bolečin. Hvaležni smo vsem, ki ste ga pospremili in z nami delili tople misli.

Žalujoči vsi njegovi

*Vsak človek je zase svet,
čuden, svetel in lep,
kot zvezda na nebu ...*

(Tone Pavček)

ZAHVALA

ob slovesu

ANE GAČNIK

iz Opalkovega

(1928 - 2025)

Ob slovesu naše mame, Ane Gačnik, se lepo zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem za izražena sožalja, sveče, cvetje in svete maše. Gospodu župniku in pogrebni službi Zakrajšek ter pevcem pa za zahvale za lepo opravljen obred. Mama, slovo je težko, hvala za vse ...

Žalujoči vsi njeni

Koledar prireditev

september/oktober

Sobota, 20. september, 16.00
Trubarjeva domačija
ROŽANČEVA NAGRADA
(Društvo Marjan Rožanc)

Nedelja, 21. september, 9.00
Turjak – Rašica – Škocjan - Gradež
POHOD PO TRUBARJEVI ROJSTNI FARI
(DOD Gradež)

Nedelja, 21. september, 12.00
Gradež
PRAZNIK SUHEGA SADJA
(DOD Gradež)

Četrtek, 25. september, 19.00
Levstikov dom
LEVSTIKOV VEČER, GOSTJA MAG. POLONA SKETELJ
(JZTK in MKL, Knjižnica Frana Levstika)

Torek, 30. september, 19.00
Trubarjeva domačija
NA TRUBARJEVEM STOLU S KATARINO VENTURINI
(JZ Trubarjevi kraji)

Sobota, 4. oktober
Velika Raduha
KAMNIŠKO SAVINJSKE ALPE
(PD Velike Lašče)

Sobota, 4. oktober, od 8.00 do 13.00
Pred trgovino KZ Velike Lašče
BUČNO MARMELADNI DAN
(DPŽ Velike Lašče)

Nedelja, 5. oktober, 9.00
Turjak
KOSTANJEV POHOD
(TD Turjak)

Ponedeljek, 6. oktober, 18.00
Knjižnica Velike Lašče
PRAVLJIČNA URA
(MKL, Knjižnica Frana Levstika)

Petek, 10. oktober, 19.30
Levstikov dom
LEVSTIKOV DOM VID VALIČ: MOŠKA PAMET
(JABA DABA d.o.o.)

Torek, 14. oktober, 19.30
Levstikov dom
ABONMAJSKA PREDSTAVA: PIVO
(JZ Trubarjevi kraji)

Četrtek, 16. oktober, 19.00
Trubarjeva domačija
OTVORITEV RAZSTAVE: PROTESTANTIZEM NA ZNAMKAH IN DENARJU, DR. JOŽE NEMEC
(JZ Trubarjevi kraji)

Sobota, 18. oktober,
PO VELIKOLAŠKI OKOLICI
(PD Velike Lašče)

Ponedeljek, 20. oktober, 18.00
Knjižnica Velike Lašče
PRAVLJIČNA URA
(MKL, Knjižnica Frana Levstika)

Četrtek, 23. oktober, 18:00
Knjižnica Velike Lašče
POGOVOR Z AVTORJI: ANA PORENTA – PESNICA IN PISATELJICA
(MKL, Knjižnice Frana Levstika)

Sobota, 25. oktober,
Debeli vrh
JULIJSKE ALPE
(PD Velike Lašče)

Petek, 31. oktober,
Trubarjeva domačija
DAN REFORMACIJE
(JZ Trubarjevi kraji)

VELIKOLAŠKA TRŽNICA

na trgu pred
Levstikovim domom
v soboto, 27. septembra,
11. oktobra in 25. oktobra.

Če bi še kdo želel prodajati na
velikolaški tržnici, naj stopi
v stik z nami!

www.velikolaska.si